

Woord vooraf

AL van bij de oprichting van het Brussels Gewest streven beleidsverantwoordelijken en sociale partners ernaar om zich naar het algemeen belang te richten en om samen aan een duurzame ontwikkeling van het Gewest te werken.

Met de ondertekening van de **Strategie 2025 voor Brussel** op 16 juni 2015 werd een 4de sociaal akkoord bekrachtigd, dat de economische ontwikkeling van Brussel en de tewerkstelling van de Brusselaars beoogt. De doelstelling ervan is duidelijk: "de Brusselse economie een nieuwe dynamiek verlenen door alle hendels in werking te stellen, ongeacht de beoogde bevoegdheid", en dit binnen een tienjarige toekomstvisie.

In vele opzichten sluit dit nieuwe akkoord volledig aan op de eerste sociale akkoorden die tussen de Brusselse regering, werkgevers en vakbonden werden gesloten: het Sociaal Pact voor de Werkgelegenheid van de Brusselaars (2002), het Contract Economie en Tewerkstelling Brussel (of CET, 2005) en het Pact voor een Duurzame Stedelijke Groei (of New Deal, 2011).

Maar de kern van de zaak ligt ergens anders: de Strategie 2025 is ook ronduit vernieuwend. Zo zullen naast de grote economische werkerterreinen die aan het 'klassieke' overleg zijn onderworpen, andere werkerterreinen het voorwerp zijn van een operationele samenwerking tussen de regering en de Economische en Sociale Raad.

Er kan hier dus worden gesproken over het creëren van een echte "samenwerkingsgebieden", met name inzake de tenuitvoerlegging van de 6de Staatshervorming of inzake de beginselen van de algemene herziening van de gewestelijke fiscaliteit, wat deze hervorming voortaan mogelijk maakt.

Een ander samenwerkingsgebied dat eveneens een opmerkelijke stap vooruit in het Brussels sociaal overleg betekent: de betrokkenheid van de Franse en Vlaamse Gemeenschap bij de Strategie 2025 doorheen de Alliantie werk-opleiding-onderwijs-ondernemen. We zullen verder nog op nuttige wijze ingaan op de taak die de Economische en Sociale Raad werd toegewezen met betrekking tot de sectorale variant van de Strategie, die onder de bevoegdheid van de sociale partners valt. De Raad heeft immers in naam van de regering de opdracht gekregen om besprekingen over sectorale kaderprotocollen en de operationalisering ervan te voeren.

Zoals iedereen terecht opmerkt, biedt de Strategie 2025 de economische en sociale dialoog van ons Gewest mooie opportuniteiten. Aan ons om deze ten volle aan te grijpen...

Philippe Van Muylder – Voorzitter

In de kijker

Nieuwe Voorzitter voor de Raad en integrale hernieuwing van zijn leden

Tijdens de plenaire zitting van 16 juni 2015 is de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overgegaan tot de aanstelling van zijn nieuwe Voorzitter, de heer Philippe Van Muylder. Deze aanstelling is gebeurd overeenkomstig artikel 4 § 1 van de ordonnantie van 8 september 1994. De heer Van Muylder volgt de heer Willocx op, overeenkomstig het vastgestelde alternantie-beginsel.

De hernieuwing van de leden van de Raad heeft plaatsgevonden tijdens de plenaire vergadering van 17 september 2015. De nieuwe leden werden aangeduid door de Brusselse regering, op voordracht van de representatieve organisaties van de werkgevers, de middenstand, de social-profitsector en de werknemers van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Het Colloquium van de Raad

Op 16 november 2015: "De sociale innovatie: een uitdaging voor Brussel" (meer informatie op bladzijde 2 en 3)

Volgende Debatten van de Raad

19 oktober 2015: **Over de grens: sociaal-ruimtelijke relaties tussen Brussel en Vlaams-Brabant** door Filip De Maesschalck, doctor in de geografie en onderzoeker bij het Steunpunt sociale planning van de provincie Vlaams-Brabant.

INHOUDSOPGAVE

1

Woord vooraf In de kijker

- Nieuwe Voorzitter voor de Raad en integrale hernieuwing van zijn leden
- Het Colloquium van de Raad
- Volgende Debatten van de Raad

2-3

Colloquium

- De sociale innovatie, een uitdaging voor Brussel

4-9

Dossier

- Brussel, Studentenstad

10-12

Focus

- Een grote voetgangerszone in het stadscentrum
- Alternierend leren

13

Europese bijeenkomst

- Investeringsplan voor Europa, een betere toegang tot financiering voor de KMO's
- "Beter wetgeven", een nieuwe opportuniteit voor de sociale partners?

14

De Adviezen van de Raad

- Uitgebracht tussen 1 februari en 16 juni 2015
- Initiatiefadviezen van de Raad

15-17

De Debatten van de Raad

- De huurovereenkomst en de Zesde Staatshervorming: het beste halen uit de regionalisering met **Nicolas Bernard**
- De bevordering van de sociale innovatie te Brussel: Waarom? Hoe? met **Antoine Saint-Denis**
- De Zesde Staatshervorming en de vooruitzichten op een vereenvoudiging van de Brusselse instellingen met **Laurie Losseau**

18

Nieuws in het kort

"De sociale innovatie, een uitdaging"

Wanneer?

16 november 2015 van 9 tot 16u30

Waar?

The International Auditorium
Koning Albert II-laan 5
1210 Brussel (metro Rogier)

Inschrijvingen

Inschrijven is gratis maar verplicht, vóór 10 november en met opgave van :

Naam, voornaam, functie, organisatie/onderneming en emailadres

- Per email, naar schaouch@ces.brussels
- Per post, naar de ESRBHG, **Bisschoffsheimlaan 26 te 1000 Brussel**

BRUSSEL, STUDENTENSTAD

INLEIDING

Brussel is de grootste studentenstad van België. Studenten en instellingen van het hoger onderwijs zijn er massaal aanwezig en hebben een grote impact op het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Om zich hiervan te overtuigen, volstaat het om twee documenten te raadplegen die vorig jaar over dit thema zijn verschenen: de "Blik op het studentenleven in Brussel" van het Agentschap voor Territoriale Ontwikkeling (ATO) en de samenvattende nota opgesteld door het Brussels Studies Institute (BSI) over "het hoger onderwijs en Brussel".

Het ATO heeft een breed onderzoek gevoerd op basis van een vragenlijst die in juli 2013 naar alle studenten werd verstuurd die aan een van de vier Brusselse universiteiten waren ingeschreven: de Université Catholique de Louvain – Bruxelles (UCL-B), de Université Libre de Bruxelles (ULB), de Université Saint-Louis – Bruxelles (USL-B) en de Vrije Universiteit Brussel (VUB). Doel was de opstelling van een algemeen overzicht van het studentenleven voor een evaluatie van de gebruiken en noden van de Brusselse studenten op het vlak van huisvesting, stedelijke en tewerkstellingsvoorzieningen, met het oog op een territoriale visie. De tussentijdse resultaten van het onderzoek, die in juli 2014 werden gepubliceerd, zijn zeer nuttig in dit dossier en zullen toelaten om de Brusselse uitdagingen inzake studentenhuusvesting te bepalen. Het eindverslag van de studie van het ATO wordt verwacht tegen het einde van het jaar en zal eveneens rekening houden met het onderzoek dat werd gevoerd bij de studenten van de hogescholen. Dit verslag zal dan ook een complete visie op de gebruiken en noden van alle Brusselse studenten bieden.

De samenvattende nota van het BSI onderzoekt het hoger onderwijs te Brussel vanuit een oogpunt dat in de eerste plaats beschrijvend is. Zo bepaalt de nota welke instellingen van het hoger onderwijs aanwezig zijn te Brussel, en waar, om vervolgens de relaties met de Brusselse overheden aan een analyse te onderwerpen.

De gegevens ingezameld door het BSI laten toe om het belang van het hoger onderwijs voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te bepalen:

- Er zijn **51 IHO** aanwezig in het Brussels gewest⁽¹⁾;

Hiervan worden er **27 betoelaagd** door de overheid: 20 door de Franse gemeenschap en 5 door de Vlaamse gemeenschap: 2 betoelaagde instellingen zijn tweetalig: de Koninklijke Militaire School (KMS) en de Universitaire faculteit voor protestantse godgeleerdheid;

In 2012 waren **86.626 studenten ingeschreven in een Brusselse IHO**. Dat is een Belgische student op vier. Ter vergelijking, Gent telt 63.000 studenten, Leuven telt er 40.000, Antwerpen 38.000 en Louvain-La-Neuve 23.000. Brussel is bijgevolg onbetwistbaar de **eerste studentenstad** van het koninkrijk. Het is bovendien interessant om vast te stellen dat de studentenbevolking te Brussel sterk is toegenomen sedert 2002 (+20% in 10 jaar tijd).

Vier vijfden van de Brusselse studenten zijn ingeschreven in **6 hoofdrichtingen**:

1. Economische en beheerswetenschappen, juridische wetenschappen en criminologie (28,5%);
2. Medische en paramedische wetenschappen (15,6%);
3. Politieke en sociale wetenschappen (15,5%);
4. Ingenieurswetenschappen (7,6%);
5. Artistieke wetenschappen (6,4%);
6. Pedagogische wetenschappen (5,2%).

De helft van de studenten zijn ingeschreven aan een universiteit (51%), de anderen aan een hogeschool of kunsthogeschool. Het aandeel van de studenten ingeschreven aan een Franstalige instelling bedraagt 71%, tegen 28% voor de Nederlandstalige instellingen. De overige studenten (659 van hen) zijn ingeschreven aan een tweetalige instelling.

- Behalve de betoelaagde IHO zijn er tevens **24 internationale of private instellingen** actief in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest;
- Er zijn IHO **gevestigd in 14 van de 19 Brusselse gemeenten**.

Ondanks haar omvang blijft de aanwezigheid van de studentenbevolking te Brussel discreet in verhouding tot andere Belgische steden. De samenvattende nota van het BSI verstrekt meer uitleg in dit verband.

De eerste reden voor deze relatieve discretie houdt verband met het feit dat het belang van de andere stedelijke functies het gewicht van de studenten te Brussel vanuit relatief oogpunt vermindert. Zo bedraagt de verhouding inwoners/studenten slechts 14,6 terwijl het in steden zoals Gent en Leuven respectievelijk 4 en 2,5 bedraagt. In Louvain-La-Neuve bedraagt deze verhouding zelfs 1,4 inwoners / studenten⁽²⁾.

De tweede reden ligt in de multipolaire spreiding van de Brusselse IHO. Ook het campusmodel, waarbij een geheel van infrastructuurvoorzieningen voor de studentengemeenschap samengebracht zijn, is aanwezig te Brussel: Solbosch en het Plein in Elsene, en COOVI in Anderlecht getuigen hiervan. Dit soort vestigingen creëert eilanden in de stad die geen banden onderhouden met het omliggende stadswaefsel. Dat maakt de aanwezigheid van studenten weinig zichtbaar. Wat betreft de campussen van de universitaire ziekenhuizen in Woluwe (Saint-Luc), Jette (UZ-VUB) en Anderlecht (Erasmus), welnu hun isolatie is nog groter.

De laatste reden houdt verband met de verblijfplaats van de Brusselse studenten. Zoals door het luik van dit dossier gewijd aan studentenhuusvesting wordt aangetoond, is het aanbod van specifieke woongelegenheden ontoereikend in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Immers, het aantal studentenwoningen bedraagt minder dan 10.000 eenheden (2% van de huurmarkt). Dit zet studenten, die voor Brussel kiezen, ertoe aan om de klassieke vastgoedmarkt te verkennen. Deze situatie draagt er dan weer toe bij dat hun aanwezigheid op het gewestelijk grondgebied verder verwatert.

De instellingen van het hoger onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	
Betoelaagd	
Franse gemeenschap	ULB, USL-B, UCL-B, Haute École de Bruxelles (HEB), Haute École de la Communauté française Paul-Henri Spaak, Haute École Francisco Ferrer (HEFF), Haute École Lucia De Brouckère (HELDDB), Haute École Galilée, Haute École Leonard de Vinci (HELDV), Haute École EPHEC, Haute École groupe ICHEC, ISC Saint-Louis – ISFSC, Haute École Libre de Bruxelles Ilya Prigogine, Académie royale des Beaux-Arts de la Ville de Bruxelles – École supérieure des Arts, Conservatoire royal de Bruxelles, Institut national supérieur des Arts du Spectacle (INSAS), École nationale supérieure des Arts visuels de La Cambre, École supérieure de recherche graphique (ERG), École supérieure des Arts Saint-Luc de Bruxelles, École supérieure des Arts du cirque, École supérieure communale des Arts de l'image "le 75".
Vlaamse gemeenschap	VUB, Hogeschool-Universiteit Brussel (HUB – delen Universiteit en Hogeschool), Erasmus Hogeschool Brussel, LUCA School of Arts.
Tweetalig	KMS en Universitaire faculteit voor protestantse godgeleerdheid.
Internationaal of privaats	
Vlerick Business School, Universiteit Maastricht – campus Brussel, Boston's University in Brussels, Brussels School of International Studies – University of Kent, Kobe University, American University, Centre international Lumen Vitae, United International Business Schools, Centre Européen de recherches internationales et stratégiques, Vesalius College, Brussels Business Institute (BBI), Centre des Arts Décoratifs (CAD), École Internationale de Théâtre LASSAAD, European Communication School (ECS), École Supérieure de Communication et de Gestion (ESCG), Institut Européen de Communication (IEC), Institut Royal d'Histoire de l'Art et d'Archéologie de Bruxelles, Institut Rythmique Jacques-Dalcroze, de Kleine Academie – International Academy for Creation and Theater, SAE Institute Brussels, SUPINFO International University, United Business Institute (UBI), Faculté des Sciences Islamiques de Bruxelles (FSIB).	

(1) De gegevens in de nota van het BSI hebben betrekking op het academiejaar 2012-2013.

(2) Berekeningen van de ESRBHG op basis van gegevens van de FOD Economie, bevolking per gemeente op 1 januari 2014 in Ottignies-Louvain-La-Neuve.

AD

DE STUDENTEN- WONING

Dit dossier vestigt de aandacht op een van de grote uitdagingen van de studentenaanwezigheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest : de woongelegenheid. Het zal eveneens het vraagstuk van de studentenjobs behandelen.

Woongelegenheid is immers zowel een belangrijke zorg voor de studenten als voor de universiteiten en de Brusselse overheid. De studie *Een blik op het studentenleven in Brussel*, die door het ATO werd gepubliceerd, omvat bovendien een luik dat specifiek is gewijd aan de huisvesting van de studenten van de 4 Brusselse universiteiten. Deze studie stelt ons in de mogelijkheid om de belangrijke uitdagingen op dit vlak in de verf te zetten.

I. De Brusselse uitdagingen inzake studentenwoningen

Een grote vraag naar betaalbare woningen

Volgens de resultaten van de studie van het ATO **verblijven 60% van de universiteitsstudenten niet bij hun ouders**: zij verblijven in een studentenwoning of in een individuele woning. De grote meerderheid (93%) verblijft in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest: men telt er meer dan 25.000 universiteitsstudenten die nood hebben aan een woning. 35% van de studenten, die bij hun ouders verblijven, verklaren bovendien dat hun keuze is ingegeven door financiële redenen. Men kan er bijgevolg van uitgaan dat indien de woningen, die aan studenten worden aangeboden, minder duur zouden zijn, er 7.000 bijkomende studenten bereid zouden zijn om de ouderlijke woonplaats te verlaten.

Behalve de financiële hindernissen wordt het feit dat een student bij een van zijn ouders verblijft sterk beïnvloed door de **nabijheid en de bereikbaarheid** van de bezochte universiteit. Een grote meerderheid van de studenten uit het Brussels gewest (72%) en uit Vlaams-Brabant verblijven bijgevolg bij hun ouders; de studenten uit de provincies Namen (90%) en Henegouwen (88%) beschikken daarentegen zeer vaak over een woning. De verschillen zijn eveneens groot tussen de universiteiten onderling. Terwijl de meeste studenten (62%) aan de USL-B bij hun ouders verblijven, verschilt de situatie aanzienlijk wat betreft de andere universiteiten: 60% van de studenten van de ULB en 62% van dezen van de VUB beschikken over een woning; 70% van de studenten van de UCL-B bevinden zich in hetzelfde geval. Dit verschil wordt met name verklaard door de geografische oorsprong van de studenten. De meeste studenten van de USL-B zijn immers afkomstig

uit het Brussels gewest (58%), wat niet het geval is voor de drie andere universiteiten : 47% van de studenten van de ULB, 36% van dezen van de UCL-B en slechts 19% van de studenten van de VUB bevinden zich in deze situatie.

Daarbij komt nog dat ook het **studieniveau** – en bijgevolg de leeftijd van de studenten – een rol speelt in de vraag naar huisvesting. De meeste studenten van het eerste jaar bachelor verblijven nog bij hun ouders (56%), tegen 43% in het derde jaar bachelor. Dit percentage daalt zelfs tot 30% in het eerste jaar master. In dit verband kan eveneens worden opgemerkt dat 63% van de studenten niet bij de ouders verblijven, tegen 57% voor de jongens.

De woningen betrokken door studenten

Samenhuizen is de meest populaire woonvorm: bijna een Brusselse student op drie (31%) deelt een woning of appartement met andere studenten. En deze tendens zet zich verder door : bijna 10% van de woningen, die in Brussel werden gehuurd in 2013, bestond uit samenhuizen⁽³⁾. De gemiddelde leeftijd van de medehuurders ligt onder de grens van 30 jaar maar stijgt gestaag.

Vervolgens komen de universitaire residenties met 1 student op 5 (20%), en daarna het "studentenkot" met ongeveer 1 student op 6 (17%). De andere woonvormen zijn minder verspreid onder het studentenpubliek : individuele huur van een appartement of huis (9%), een woning die toebehoort aan de student of een familielid (8%), huur in koppel of als gezin (8%), of nog, de huur van een kamer bij een particulier (7%).

Het belang van het samenhuizen toont aan dat de markt van de studentenwoningen geen "gesloten" markt is en dat de studenten in werkelijkheid op de klassieke woonmarkt de concurrentie aangaan met andere kandidaat-huurders, zoals gezinnen die op zoek zijn naar een woning met 2, 3 of 4 slaapkamers. De belangrijkste reden hiervoor is het **gebrek aan woningen die specifiek voor studenten zijn bestemd** op de Brusselse woningenmarkt. De terbeschikkingstelling van deftige woningen voor studenten in de nabijheid van de universitaire campussen is bijgevolg een cruciale kwestie, zowel voor de studenten zelf als voor de Brusselse overheid die de uittocht van middenklassengezinnen een halt wil toeroepen. Ook de universiteiten zijn zich bewust van het feit dat de toegang tot een woning vaak de toegang tot studies bepaalt.

De universitaire residenties zijn weinig talrijk en slecht verdeeld onder de universiteiten : de studenten aan de VUB hebben geluk want 34% van hen verblijft in een universitaire residentie. Slechts 13% aan de ULB en 10% de USL-B zijn immers in dit geval. In dit verband dient opgemerkt dat de studenten van de ULB het meest voor samenhuizen kiezen (41%).

De studie van het ATO toont aan dat de studenten globaal tevreden zijn over hun verblijf (88% zijn tevreden of zeer tevreden). De problemen waarmee studenten het vaakst worden geconfronteerd, houden verband met de geluidsisolatie (20%), de thermische isolatie (18%), hun internetverbinding (12%), vocht (8%) en de inrichting (8%).

Inzake **prijs-kwaliteitsverhouding** krijgt het samenhuizen en universitaire residenties van de studenten een gunstigere beoordeling dan de kamers bij particulieren of de "studentenkoten". Wat betreft de prijs van de studentenwoningen, blijkt dat de gemiddelde maandelijkse huur schommelt tussen 300 en 399 euro (31% van de woningen). Het gemiddeld bedrag van de huur, lasten inbegrepen, bedraagt 446 euro per student. Deze prijs verschilt volgens het type woning: de universitaire residenties bieden de meest gunstige prijzen, gevolgd door het samenhuizen en de individuele kamers. De duurste woningen zijn deze gehuurd als particulier en in koppel.

De verwachtingen van de studenten

Onder de studenten van de vier universiteiten werd een bevraging gehouden over de criteria die zij het belangrijkst vinden bij de keuze van een woning. **De huurprijs kwam hierbij op de eerste plaats**, wat de gevoeligheid van de kwestie van de prijs van de woningen te Brussel alleen maar bevestigt. **De nabijheid van het openbaar vervoer komt op de tweede plaats**. De meeste studenten verplaatsen zich immers met het openbaar vervoer : meer dan 90% neemt tenminste eenmaal per week het openbaar vervoer, en meer dan 60% tenminste vijfmaal per week. Dit onderstreept het belang van de bereikbaarheid van de woningen en campussen met het openbaar vervoer. De top 5 van de verwachtingen van de studenten op het gebied van woongelegenheid wordt aangevuld door **de algemene toestand van de woning, de nabijheid van de studieplaats en de internetdiensten**.

©ADT-ATO (EAS)

(3) Volgens de cijfers van het Observatorium van de huurprijzen bedroeg dit percentage slechts 5% in 2012. Steeds meer Brusselaars kiezen bijgevolg voor deze manier van leven.

Er zullen nog andere wijzigingen aan de gewestelijke wetgeving moeten aangebracht teneinde de normen aan te passen voor de omkadering van de verhuur van woningen door de SVA. Zo is met name voorzien om de oppervlakenormen van de woningen te wijzigen, dit teneinde komaf te maken met de bestaande bepalingen die de verhuur van woningen kleiner dan 26 m² en van collectieve woningen verhinderen.

Tenslotte werd ook het budget voor de werking van de SVA in 2015 verhoogd (+ 1,5 miljoen euro in verhouding tot 2014). Zo wil men deze agentenschappen toelaten om het aantal beheerde woningen te verhogen en een toereikende begrotingsmarge vrij te maken voor de oprichting van een SVA voor studenten.

De oprichting van dit agentschap is voorzien tegen eind 2015.

2. Creatie van intergenerationale woongelegenheid

Intergenerationeel wonen laat toe om de sociale isolatie en de eenzaamheid van senioren te bestrijden, waarbij men een achteruitgang van de levensomstandigheden van de jongste generaties vermijdt door hen woningen aan te bieden tegen een redelijke prijs in verhouding tot de marktprijzen. Daarom wil het studentenhuusvestingsplan de ontwikkeling van deze woonvorm aanmoedigen met een enveloppe van 1 miljoen euro voor de ontwikkeling van zulke intergenerationale projecten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De oproep tot projecten, die in dit kader zal plaatsvinden, zal een specifiek luik omvatten voor de financiering van projecten van intergenerationale woningen voor studenten.

3. Invoering van een kwaliteitslabel voor studentenwoningen

De invoering van een gewestelijk label "kwaliteitsvolle studentenwoning" wordt onderzocht in het kader van het Studentenhuusvestingsplan. De invoering van zo'n label zou in een eerste fase moeten leiden tot een zekere homogenisering van de sector van studentenwoningen. In een tweede fase zou het label als basis kunnen dienen voor de toekenning van financiële stimuli voor de bouw van studentenwoningen en voor de toepassing van de modelhuurcontracten voor studentenwoningen. De praktische modaliteiten van de procedure van het labelen van woningen bevindt zich nog in een denkfase. Binnenkort zal een studie worden verricht naar het ontwerp en de implementering van een kwaliteitslabel op de Brusselse markt van studentenwoningen.

In dit verband dient opgemerkt dat de hogescholen van het Nederlandstalig onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest reeds over hun eigen kwaliteitslabel inzake

studentenwoningen beschikken via de certificatie door de vzw Br(ik). Deze maatregel, die reeds jaren geleden werd gelanceerd, werpt vruchten af. De resultaten van de Blik op het studentenleven van het ATO toont immers aan dat de meeste studenten van de VUB (69%) hebben gekozen voor een woning met het Br(ik)-label en dat de tevredenheid onder de studenten over hun "kot" een stuk groter is onder de studenten die verblijven in een woning met de Br(ik)-certificatie.

4. Wijziging van de normen van de gewestelijke stedenbouwkundige verordening (GSV)

De Brusselse regering overweegt om de gewestelijke wetgeving te wijzigen teneinde de realisatie van studentenwoningen te bevorderen. Aan de GSV zou een specifiek hoofdstuk over de huisvesting van studenten moeten worden toegevoegd. Over de wijzigingen, die momenteel worden onderzocht door Minister-Voorzitter Vervoort, zal met de andere regeringsleden overleg worden gepleegd, met het oog op een snelle inwerkingtreding.

5. Ontwikkeling van polen van studentenwoningen

Het studentenhuusvestingsplan voorziet de bevordering van de ontwikkeling van polen van studentenwoningen. In de loop van de huidige legislatuur zouden verschillende belangrijke projecten het daglicht moeten zien. Zo werd door de Brussels University Alliance een oproep tot projecten gelanceerd die wordt geleid door de ULB en de VUB. Doel is de omvorming van de **kazernes** van de voormalige school van de rijkswacht in Etterbeek tot een internationale universiteits-site. Op deze site zullen heel wat woningen voor studenten van de ULB en de VUB kunnen worden gebouwd, evenals voor internationale onderzoekers. Behalve woongelegenheid zouden er ook andere universitaire activiteiten kunnen worden gehuisvest: polyvalente zalen voor colloquia en conferenties, een ruimte voor een incubator van spin-offs, ruimten voor wetenschappelijke tentoonstellingen, of nog, een bibliotheek.

Het project **Ommegang** in het stadscentrum omvat de bouw van 130 studentenwoningen, in de vorm van "koten" en studio's. Behalve deze woningen zou het gebouw op de hoek van de Broek- en de Ommegangstraat, dat onlangs werd aangekocht door de USL-B, een nieuw auditorium en ruimten voor studentenactiviteiten moeten huisvesten. Deze werken zouden in de loop van 2016 van start moeten gaan. Tenslotte is er ook een initiatief van Br(ik), voor de reconversie van een kantoorgebouw in de Paleizenstraat te Schaarbeek, nabij de **campus LUCA**, tot een pool van studentenwoningen.

6. Regionalisatie van de huurovereenkomst

De overdracht van de materie van de huurovereenkomst naar de gewesten in het kader van de Zesde Staatshervorming biedt aan de Brusselse overheid de mogelijkheid om de rechtszekerheid voor de student te bevestigen door de invoering van een specifieke huurovereenkomst. Het Studentenhuusvestingsplan plant in dit verband een wijziging in 2016 van de wetgeving op de huurovereenkomsten teneinde rekening te houden met de specifieke kenmerken van het studentenleven, met name wat betreft de duur van de huurovereenkomst, de mogelijkheden tot onderverhuren en inzake opzeg van een huurovereenkomst.

Minister Fremault wil in drie stappen tewerk gaan. De eerste stap werd reeds gezet en is deze van de raadpleging van de betrokken partijen. Deze zou tegen de heropening van de onderwijsinstellingen in 2015 voltooid moeten zijn. Er worden momenteel dan ook contacten gevoerd met de vertegenwoordigers van de eigenaars en de huurders, de vastgoedsector, met studentenverenigingen, vrederechters, enz. De tweede fase zal een stuk technischer zijn en zal een evaluatie omvatten, op basis van een onderzoek van de geldende rechtsleer en rechtspraak, van de uitvoerbaarheid van de voorstellen geformuleerd door de terreinactoren. Tijdens de derde fase zullen de ontwerpen van de regering worden opgesteld en zullen de wetteksten worden aangenomen.

Het specifiek geval van de studenten terzijde gelaten, vormt de regionalisatie van de huurovereenkomst een gelegenheid om nieuwe collectieve vormen van wonen, zoals samenhuizen, juridisch te bekrachtigen. De huidige regels van de huurovereenkomst werden namelijk opgesteld voor individuele woonvormen en laten niet toe om het samenhuizen op een correcte manier te regelen. De talrijke vragen, die zich ter zake stellen, zouden kunnen worden beantwoord door de invoering van een duidelijk juridisch kader dat deze woonvorm zou bevorderen. Deze vragen hebben voornamelijk betrekking op de verplichtingen van de medehuurders: zijn zij solidair aansprakelijk voor de schulden ten aanzien van de eigenaar en/of voor de schade die door een van hen veroorzaakt is?

In zijn advies van 16 juni 2015 over de regionalisatie van de huurovereenkomst en de huurtoelage heeft de Raad gewezen op het belang van de problematiek van de huisvesting van studenten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, evenals op de noodzaak om hiervoor specifieke bepalingen te voorzien opdat de regels van het gemeen recht, die vaak niet aangepast zijn, bij conflicten zouden kunnen worden toegepast.

Wat is intergenerationale woongelegenheid?

Intergenerationele woongelegenheid kan als volgt worden gedefinieerd: "het gebouw of gedeelte van het gebouw [...] waarin terzelfder tijd jongeren en senioren wonen, met een aanmoediging en bevordering van hun onderlinge contacten"⁽⁴⁾. De intergenerationale woongelegenheid voor studenten is een van de mogelijke vormen van intergenerationeel wonen die past in wat men groepswonen noemt⁽⁵⁾.

De intergenerationale woongelegenheid voor studenten in het Brussels gewest

De vereniging **Un toit, deux âges (VZW)** is voornamelijk actief in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en is gespecialiseerd in intergenerationale "kotwoningen". Zij selecteert kandidaten die geïnteresseerd zijn in deze woonvorm en verzorgt de samenstelling van duo's bestaande uit een student en een senior. Voorafgaande interviews moeten aantonen dat hun verwachtingen verenigbaar zijn. Het akkoord van elke partij wordt vervolgens bekrachtigd met de ondertekening van een huisvestingscontract. De vereniging verzekert eveneens de opvolging van de aldus gevormde duo's tijdens het hele schooljaar.

Er bestaan twee formules van samenwonen. De eerste formule heeft veel weg van een klassieke verhuur: de senior stelt een "kot" ter beschikking van de student voor een geplafonneerde huurprijs van 300 euro per maand. De student moet zorgen voor een aangename en geruststellende aanwezigheid maar heeft geen andere verbintenissen ten aanzien van de senior. Met de tweede formule verbindt de student er zich daarentegen toe om aan de senior een aantal diensten te verlenen, naar rato van maximum 5 uur per week. De tweede formule is eveneens mogelijk voor gezinnen die een student wensen te huisvesten. Deze is minder duur voor de student, want zijn huisvestingskosten bedragen in dat geval maximum 180 euro per maand. Tenslotte dient eveneens opgemerkt dat de deelnemende partijen (senioren/gezinnen en studenten) lid van de vzw moeten zijn en een jaarlijkse bijdrage van 250 euro moeten storten.

En elders?

Er bestaan gelijkaardige projecten elders in Europa. In Frankrijk zijn verschillende verenigingen actief op het vlak van de intergenerationale huisvesting voor studenten. Zo is er "Le Pari solidaire" dat Parijse studenten en senioren helpt om vrij samenlevingsregels vast te leggen in een overeenkomst, zonder dat er noodzakelijk huur of lasten worden betaald. In het oosten van Nederland, in Deventer, is er het rusthuis "Humanitas" dat gratis kamers ter beschikking van studenten stelt, studenten die er zich bij wijze van tegenprestatie toe verbinden om 30 uur per maand te werken voor de 160 residenten van de instelling. Het gaat er niet om, het verzorgend personeel of andere personeelsleden te vervangen, maar om diensten aan te bieden die deze laatste niet kunnen verlenen: de tijd nemen om een praatje te maken met de residenten, hen een basiskennis informatica bijbrengen, enz.

(4) Dossier van het CEPESS, 'Le logement intergénérationnel à Bruxelles : quand l'habitat devient vecteur de solidarité', oktober 2011; auteur : Lionel De Briey.

(5) 'Lieu de vie où habitent – avec ou sans projet de vie – plusieurs entités, familles ou personnes, et où l'on retrouve des espaces privés et des espaces collectifs et dont la gestion ou cogestion incombe principalement aux résidents'; Idem.

7. Bestendiging van de financiering van de verenigingen voor integratie via huisvesting

De Brusselse regering wil in de loop van 2016 de gewestelijke wetgeving op de verenigingen voor integratie via huisvesting (VIH) hervormen. Het Rekenhof formuleerde namelijk in 2012 kritiek op het huidige besluit van 16 juli 1992 dat geen duurzame betoelaging van de Brusselse VIH toelaat. In het kader van deze hervorming zal bijzondere aandacht worden besteed aan de VIH die zich hoofdzakelijk richten tot de student. Hierbij zal worden nagedacht over de oprichting van een categorie van VIH die uitsluitend op studenten-huisvesting betrekking zal hebben.

8. Ontwikkeling van de instrumenten om de zoektocht naar een studentenwoning te bevorderen

Het Studentenhuisvestingsplan wil de ontwikkeling en verbetering bevorderen van de instrumenten voor het zoeken naar een studentenwoning. De gewestelijke overheid zal hiervoor kunnen rekenen op Br(ik en op het "Plateforme du logement étudiant", twee verenigingen die werken aan een betere overeenstemming tussen de vraag naar en het aanbod van studentenwoningen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Deze vzw "Plateforme du logement étudiant", die zopas werd opgericht op initiatief van de instellingen van het Brussels Franstalig hoger onderwijs, wil als hefboom fungeren op de private huurmarkt en aldus de toegang tot de Brusselse woningenmarkt voor de studenten vergemakkelijken. Tot zijn opdrachten behoren met name de opstelling van een centrale databank van de beschikbare private woningen die bestemd zijn voor studenten van het hoger onderwijs.

9. Observatie en kwantitatieve en kwalitatieve analyse van de markt van studentenwoningen

De Brusselse overheid wenst te beschikken over actuele informatie over de studentenwoningen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Zij vragen hiertoe aan de verschillende gewestelijke observatoria en instellingen (ATO, observatoria van de huurprijzen, voor stedenbouw, enz.) om op regelmatige basis het vraagstuk van de huisvesting van studenten te onderzoeken.

10. Oprichting van een stuurcomité voor opvolging en evaluatie

Op initiatief van de minister van Huisvesting en de Minister-Voorzitter van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal een stuurcomité worden opgericht. Dit comité zal de vorderingsstaat van het Studentenhuisvestingsplan op permanente wijze moeten opvolgen en de verschillende maatregelen, die zijn genomen, aan een evaluatie onderwerpen.

INTERVIEW MET MEVROUW CLAIRE DE KERAUTEM

CLAIRE

de Kerautem is een Française en onderwijzeres van opleiding. Ze leidt de vzw *Un toit, deux âges*, die als opzet heeft om het intergenerationeel kotwonen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te bevorderen.

De Raad: Wat heeft u ertoe aangezet om met een project als *Un toit, deux âges* van start te gaan?

Claire de Kerautem: In 2007 ben ik in België aangekomen en had ik zin om opnieuw een activiteit te gaan uitoefenen. Ik was vertrouwd met het intergenerationeel wonen voor studenten, dat in Frankrijk al bestond en dat momenteel over de hele wereld is verspreid via de organisatie "Homeshare International", waarvan *Un toit, deux âges* deel uitmaakt. Ik hou van het menselijk contact en vanuit van mijn familiale ervaring was ik gevoelig voor de kwestie van bejaarden die alleen ouder worden. Ik heb opzoekingen verricht en ontdekt dat een dergelijke huisvesting in België nog niet bestond. In feite was er op initiatief van een Franse vereniging (le Pari solidaire) al een project geweest, maar dat lag op dat ogenblik stil.

Ik heb eerst contact opgenomen met de ULB en de UCL om het idee bij universiteiten uit te testen. Deze waren onmiddellijk enthousiast, gezien het tekort aan kotwoningen in Brussel. Vervolgens heb ik de Heer De Wolf, burgemeester van Etterbeek, ontmoet. Ook hij was zeer enthousiast, omdat ons project antwoorden bood op twee belangrijke problemen: de eenzaamheid van bejaarden en het tekort aan plaatsen in tehuizen. De heer De Wolf heeft ons in het begin zeer goed op weg geholpen door een persconferentie te organiseren voor de opstart van de vereniging in juli 2009. Daarna is alles zeer snel gegaan en waren we verrast door de snelheid waarmee het project zich verder heeft ontwikkeld.

De Raad: Hoe is uw project geëvolueerd?

Claire de Kerautem: Gedurende de eerste 3 jaar ben ik vrijwilliger geweest en daarna ben ik teveel werk beginnen hebben. Er waren steeds meer duo's en het project werd te groot voor één persoon. Ik heb dan subsidies aangevraagd en ook gekregen, wat het mij heeft toegelaten om de vereniging "open te breken". Aanvankelijk waren de activiteiten enkel op Brussel gericht, ondanks de aanvragen die ik vanuit Namen, Luik en van overal uit België verkreeg. Ik vond dit frustrerend. Nadat we subsidies en in Wallonië APE hadden gekregen, hebben we ons overal kunnen vestigen. Overal, behalve in Vlaanderen. Nochtans hebben we echt geprobeerd om in Gent van start te gaan, maar daar is het project gebotst op de Vlaamse wetgeving inzake huisvesting, die het intergenerationeel wonen voor studenten verbodt. Een Vlaams Decreet van 2014 heeft perspectieven geopend, maar het wettelijk kader blijft voor eigenaars te complex. Daarom hebben we het idee opgegeven. Vandaag zijn we aanwezig in Brussel, Luik, Louvain-la-Neuve, Marche-en-Famenne, Bergen, Namen, Charleroi en Gembloers. We worden ondersteund door de mutualiteit *Partenamut*, die ons heeft voorgesteld om ons in alle steden waar we werkzaam zijn gratis een kantoor ter beschikking te stellen.

Sinds 2009 is het aantal duo's jaarlijks toegenomen. In 2014 hebben we ongeveer 200 duo's begeleid. In 2015 zal er opnieuw een toename zijn, omdat we enorm veel senioren met een huisvesting naar ons zien toekomen, wat zeer bemoedigend is.

De Raad: Wat is uw rol binnen de vereniging?

Claire de Kerautem: Mijn rol is met de tijd geëvolueerd. Ik ben vandaag Directrice van de vereniging geworden. Toch blijf ik duo's tot stand brengen en begeleiden, omdat dit de kern van het project is en hetgeen waarvan ik houd. *Un toit, deux âges* heeft medewerkers aangenomen in alle steden waar de vereniging aanwezig is. Ik blijf voortdurend in verbinding met alle medewerkers, met name tijdens de teamvergaderingen. Dit is absoluut noodzakelijk, gezien de meesten alleen werken. Het is van fundamenteel belang om onze ervaringen te blijven delen. We verlaten deze vergaderingen dan ook steeds met een enorme "boost". Momenteel bestaat het team uit 11 personen.

De Raad: Hoe richt u zich tot uw publiek?

Claire de Kerautem: Van de kant van de studenten is dit vrij eenvoudig, omdat de vraag naar huisvesting er is. We krijgen referenties in alle scholen en universiteiten, die goede partners zijn. De student die zich inschrijft, ontvangt zijn "huisvestingsfiche" of vindt informatie op het Internet, en wanneer hij geïnteresseerd is, neemt hij met ons contact op. We verrichten niet meer communicatie naar hen toe, waardoor we er ook zeker van kunnen zijn dat de studenten die bij ons komen ook daadwerkelijk geïnteresseerd zijn.

Ook bij de bejaarden geraken we steeds meer bekend. We zijn nu 6 jaar werkzaam en de mond-tot-mondreclame doet haar werk. Niettemin is het voor ons belangrijk om naar hen toe reclame te voeren via de pers, artikels in tijdschriften van ziekenfondsen en televisie- en radioreportages. We proberen ons ook bekend te maken bij personen die in contact staan met bejaarden: seniorenverenigingen, dokters, apothekers, enz.

Over het algemeen willen we geen druk uitoefenen op mensen om aan het project deel te nemen. We maken reclame, maar gaan niet van huis tot huis, omdat dit niet werkt. Diegenen die bij ons komen, moeten echt zin hebben om aan het project deel te nemen.

De Raad: Hoe kiest u uw studenten? Welk profiel hebben ze?

Claire de Kerautem: Het is zeer belangrijk om de studenten goed te kiezen en om met hen een gesprek te voeren, omdat het kader vrij strikt is en niet bij alle studenten past. Zo mogen ze bijvoorbeeld geen vrienden ontvangen om te blijven overnachten, omdat ze bij een eigenaar wonen die zijn akkoord hiertoe moet geven. De student moet dit aanvaarden. In de voorbije 6 jaar hebben we echter nog nooit problemen gehad met feestjes of geluidsoverlast, omdat de gekozen studenten goed op de hoogte zijn van hun verplichtingen. De overeenkomst is duidelijk en bevat alle belangrijke punten.

Er zijn *grosso modo* twee studentenprofielen: diegenen die 18 jaar zijn en die - ten minste het eerste jaar - een familiale omgeving zoeken en diegenen die 22 of 23 jaar zijn, die hun eerste kot-ervaringen al hebben gehad en die er genoeg

van hebben gehad. Zij zoeken rust om hun studies te voltooien. Onder de jonge studenten van het eerste jaar zijn er velen die het intergenerationeel wonen zien als een springplank naar een zelfstandiger leven op kot nadien. Niettemin zijn veel van onze studenten helemaal weg van de formule en blijven ze gedurende meerdere jaren bij de oudere. Dit is zeer positief, omdat dit betekent dat ze het een aangename ervaring vonden en dat de uitwisseling gunstig was. Men moet ook stellen dat de levensomstandigheden die wij hen bieden comfortabel zijn. Wat verbazend is, is dat heel wat studenten niet alleen willen zijn. Voor ons was het vanzelfsprekend dat de senioren gezelschap zochten, maar we waren verrast om dit ook van de studenten te vernemen.

Wat de studenten die wij begeleiden kenmerkt, is dat ze van zowat overal buiten het Brussels Hoofdstedelijk Gewest komen. Er zijn meer meisjes en ook meer "vrouwelijke senioren" die aan het project deelnemen. Onze studenten komen van alle Brusselse scholen, maar de meeste komen van de ULB, de UCL, Marie-Haps, La Cambre en ook velen van het Muziekconservatorium. De senioren die met ons contact opnemen, zijn dan weer actieve en zeer "open" bejaarden. Dit is een beetje jammer, in zoverre wij graag alle senioren zouden willen bereiken die alleen wonen.

De Raad: Hoe kiest u de woonruimten?

Claire de Kerautem: We hebben geen welbepaalde normen voor wat de woonruimten betreft. We zien vooral toe op omvang en hygiëne. Een woonruimte moet fatsoenlijk, groot genoeg en veilig zijn. Dat uit zich onmiddellijk tijdens het bezoek : als moeder stelt men zich de vraag of men zijn kind hier zouden laten wonen. Wij kiezen de studenten, en dus is het logisch dat wij ook de senioren kiezen. Het gebeurt echter zelden dat we een woning weigeren. Dit is bijvoorbeeld gebeurd in het geval van een senior die slechts één kamer ter beschikking had, wat inhield dat hij in de woonkamer sliep... Over het algemeen bereiken we een seniorenpubliek dat het geluk heeft om over een eigen appartement of huis te beschikken, en doorgaans zijn de aangeboden woningen zeer mooi: de studenten worden verwend!

Over het algemeen delen studenten en senioren de badkamer; de keuken is dan weer bijna altijd gedeeld. Het opzet is "intergenerationeel": het is de bedoeling om tussen de senior en de student een uitwisseling tot stand te brengen - daarom moeten niet alle maaltijden gezamenlijk worden genomen - en dat ze elkaar 's morgens en 's avonds kruisen. Het is belangrijk dat de bejaarden zich niet alleen voelen. De senioren die zich bij de vereniging aansluiten, doen dit niet alleen voor het financieel aspect, omdat de prijzen die wij bieden begrensd zijn. We zitten dus ruim onder de marktprijs. Niettemin gebeurt het dat wij aanvaarden om van deze grenzen af te wijken, wanneer bijvoorbeeld een senior voor één student een volledige verdieping met eigen badkamer en keuken aanbiedt, maar dit gebeurt maar heel zelden.

De Raad: Kunt u ons iets meer zeggen over de formule "met diensten"?

Claire de Kerautem: Sinds de oprichting van onze vereniging kunnen senioren ofwel opteren voor een klassieke formule (zonder verbintenis vanwege de student), ofwel voor een formule met diensten. Twee jaar geleden, in 2013, nam een koppel uit Namen, twee dokters, met jonge kinderen contact met ons op omdat ze een studente zochten om hen bij het dagelijkse werk te helpen. We hebben besloten om deze formule met hen uit te testen, wat uitstekend is verlopen. We hebben de formule met diensten dan opengetrokken naar geïnteresseerde gezinnen, maar hebben de prestaties van de studenten tot een maximum van 5 uur per week moeten beperken, omdat we anders in een "au pair"-overeenkomst vervielen. Bij de senioren presteert geen enkele student 5 uur per week. In werkelijkheid voeren ze enkele dagelijkse werkjes uit : een vuilnisbak naar beneden brengen, af en toe een boodschapje doen, de luiken sluiten, een zware tafel verplaatsen, melk halen, ...

Niettemin zijn gezinnen niet de kern van onze activiteiten. De informatie staat op onze website en mensen die dit willen, zien deze informatie, maar wij communiceren niet specifiek naar hen toe. In 2014 waren gezinnen maar goed voor 3% van de duo's, maar hun aandeel zal dit jaar groeien.

De Raad: Met welke aspecten houdt u rekening bij de keuze van de duo's?

Claire de Kerautem: De keuze wordt in de eerste plaats gemaakt door de student, die zelf de stap zet om naar ons toe te komen. Onze website is voldoende duidelijk en hij weet waaraan zich te verwachten. Voorts letten we erop dat de student ernstig is. Ernstig, maar ook vrolijk, om zo wat leven in de brouwerij te brengen bij de bejaarden. Zoals een senior onlangs zei: "wanneer de student 's avonds toekomt, dan moet het leven in huis komen".

Wat voor de senioren telt, is het kader, de regels waarop we ons baseren. Ze zijn gerustgesteld door het feit dat de vereniging een geloofwaardige structuur is. We laten hen niet in de steek en volgen hen het hele jaar door op. Bij het begin van het schooljaar, rond eind september, nemen we contact op met al onze duo's, om te weten hoe het samenwonen verloopt. In november organiseren we een intergenerationeel etentje: verleden jaar waren we met ongeveer honderd in Brussel! Tweemaal per jaar is er een nieuwsbrief om de leden over onze activiteiten te informeren. We proberen de senioren te laten bewegen en er zijn ook spelnamiddagen voor hen.

De Raad: Hebben uw duo's vaak problemen?

Claire de Kerautem: Het leven is niet altijd rozengeur en maneschijn, dus gebeurt dit wel. Meestal gaat het om kleine dingen: de student vergeet verschillende keren zijn raam te sluiten, hij doet niet regelmatig zijn afwas, enz. Vaak durft de senior niet rechtstreeks over deze problemen te praten en richt hij zich liever tot ons. Het is belangrijk dat wij aan de zijde van onze duo's staan en dat we onze rol van bemiddelaars vertolken. In 6 jaar hebben we ook 3 overlijdens meegemaakt. Dit is niet vanzelfsprekend en dan moeten we er terug bovenop komen. Maar gezien we steeds in contact staan met de familie van de senior, staan we samen met hen klaar om een oplossing voor de student te vinden.

Mislukkingen zijn zeldzaam. In 2014 werden er slechts 2 overeenkomsten stopgezet : een eerste wegens stopzetting van de studie en een tweede wegens een slechte verstandhouding. Dit is jammer,

maar het leven moet ook aangenaam zijn : wanneer het niet werkt, dan moet men niet aandringen.

De Raad: Is de vereniging budgettair onafhankelijk?

Claire de Kerautem: Neen, de bijdragen van onze leden dekken slechts 30 % van het jaarbudget. Dit betekent dat we subsidies nodig hebben. We zouden graag zonder kunnen, maar dat is momenteel onmogelijk. We zijn van plan om het aantal duo's te vergroten en om daardoor onze eigen ontvangsten te doen toenemen.

De Raad: Wat zou de overheid kunnen doen om u bij uw activiteit te helpen?

Claire de Kerautem: Eind september zullen we, zoals elk jaar, een tekort hebben aan senioren om onze duo's te vormen. Ik denk dat de overheid hen meer voor het intergenerationeel samenwonen zou kunnen sensibiliseren. Velen van hen zijn nog altijd bang om hun woning voor een student open te stellen. Indien de informatie van de overheid zou komen, zouden senioren misschien meer gerustgesteld zijn. Het idee om senioren die hun deur voor een student zouden openstellen voordelen te bieden, is eveneens interessant. De toekomstige toekenning van een kwaliteit-label aan studentenwoningen zou ook een rol kunnen spelen.

Ook het feit dat de studenten zich niet bij de senior kunnen domiciliëren, stelt ons voor een specifieke moeilijkheid. We werken niet met huurovereenkomsten, maar laten een voorlopige en tijdelijke huisvestingsovereenkomst ondertekenen die over 10 maanden loopt. De bijzonderheden hiervan zijn dat de senior de inkomsten die hij ontvangt niet moet aangeven en dat de student niet bij de senior kan zijn gedomicilieerd. Dit stelt een probleem, in het bijzonder voor buitenlandse studenten van buiten de Europese Unie. Ruimer gesteld stuit ook het intergenerationeel samenwonen op deze moeilijkheid : werknemers die door het intergenerationeel samenwonen zouden worden aangetrokken, moeten ook ergens zijn gedomicilieerd.

INTERVIEW AFGENOMEN DOOR JÉRÔME NOËL

Bron: vzw Un toit, deux âges

STUDENTEN-ARBEID

Studentenjobs in België

Vandaag is de studentenjob een volwaardige beroepssector geworden. Steeds meer studenten werken immers om hun studies te financieren of om hun huisvesting te kunnen betalen. In 2014 hadden in België **469.602** studenten een bezoldigde baan, hetzij 10% meer ten opzichte van 2013. Deze vormen dus voortaan een niet te verwaarlozen groep van arbeidskrachten.

In 2015 heeft de vennootschap voor human resources en uitzendarbeid Randstad de resultaten van haar studie over studentenjobs in België gepubliceerd, onder de titel "Studenten aan het werk"⁽⁷⁾. Deze studie vervolledigt op ideale wijze de statistieken van de RSZ en Federgon inzake werkende studenten en werd door Ipsos bij 1.000 studenten verricht. Ziehier enkele belangrijke tendensen.

De studentenjob, een almaar groeiende sector

Elk jaar neemt het aantal jobstudenten toe en dit ondanks een klimaat van sociaaleconomische crisis. In 2014 heeft de RSZ **1.089.447 arbeidsplaatsen** voor studenten geteld. Hiervan werden er 452.685 in de maanden juli, augustus en september ingenomen. Deze maanden zijn dus de belangrijkste maanden voor studentenarbeid, ook al wordt de verhouding studenten die tijdens het schooljaar werken steeds groter. Deze verhouding gaat trouwens van 46% in 2010 naar 63% dit jaar.

Op basis van de gegevens van de RSZ van het derde trimester 2014, worden de arbeidsplaatsen voor studenten als volgt opgesplitst: Waals Gewest: 72.991 (16%); Vlaams Gewest: 249.169 (55%); en Brussels Hoofdstedelijk Gewest: 130.525 (29%).

Studenten werken steeds meer

Vandaag werken studenten van het hoger en het secundair onderwijs meer, ook tijdens het schooljaar. 63% werkt nu tijdens het schooljaar, terwijl in 2010 slechts 45% aan het werk was. Volgens de RSZ zouden 70.258 studenten het hele jaar door hebben gewerkt. Deze stijging is met name te wijten aan de impact van de wetgeving, die het toelaat om 50 dagen te werken in om het even welke periode van het jaar onder het studentenstatuut.

Volgens een studie van het Agentschap voor Territoriale Ontwikkeling - ATO, werken studenten steeds meer naargelang ze in hun universitaire studies vorderen.

Van diegenen die het hele jaar door of tijdelijk een baan hebben, werken de meesten minder dan 15 uur/week, en hebben deze die tijdens de vakantie werken logisch gezien een voltijdse baan. De enkele studenten die het hele jaar door voltijds werken, zijn studenten die zijn ingeschreven in "verschoven uurroosters".

Laten we echter noteren dat de arbeidsplaatsen vaak weinig verband houden met de gevolgde studies, omdat ze in hoofdzaak in de horeca- en de handelssector worden bekleed.

Arbeitsplaats/studieniveau		
	Ja, één of meerdere arbeidsplaatsen	Neen
Bachelor	27,80%	72,20%
Master	39,30%	60,70%
Voorbereidend jaar op de Master of brugjaar	49,50%	50,50%

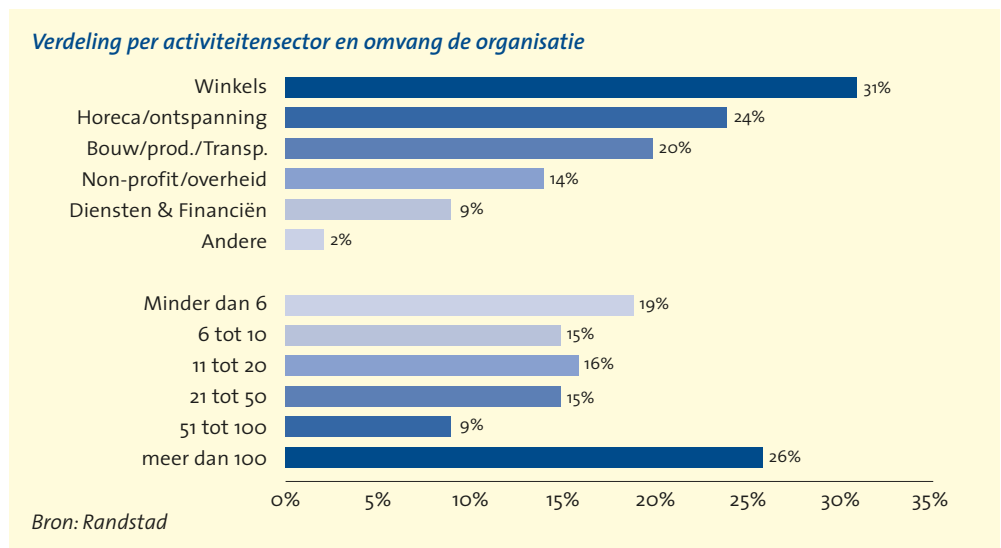
Bron: ATO

In welke sectoren werken de studenten ?

De drie activiteitensectoren die de meeste studenten aanwerven, zijn steeds dezelfde:

1. Handelszaken: 31%
2. Horeca en vrijetijd: 24%
3. Bouw/productie/transport: 20%

Er werken altijd meer meisjes dan jongens in winkels (32% tegenover 19%) en er werken veel meer jongens als productiearbeiders (20% tegenover 4%).

Veelgeprezen uitzendkantoren

Jongeren die op zoek zijn naar een baan richten zich steeds vaker tot uitzendkantoren, die hen helpen om vlug werk te vinden. Volgens de cijfers van 2014 van de RSZ en Federgon, zijn 43% van de studenten langs het uitzendkantoor gegaan om aan een job te geraken.

Het beroep doen op familieleden blijft echter het beste middel om een studentenjob te vinden (51%).

Jongens verdienen 57% meer

Een meisje verdient gemiddeld 1.793 euro per jaar, tegenover 2.810 euro voor een jongen. Deze tendens is niet nieuw en volgens Randstad wordt deze verklaard door het feit dat jongens meer werken (52 dagen/jaar) dan meisjes (44 dagen/jaar). "Wanneer men zich over de loonkloof per gepresteerd werkuur buigt, stelt men vast dat deze kloof 8% bedraagt".

Naar een nieuwe herziening van de regelgeving inzake studentenarbeid

Op 28 januari 2015 werd bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers een wetsvoorstel ingediend dat ertoe strekte de regelgeving inzake studentenarbeid te wijzigen. Het voorstel bestaat erin om studenten toe te laten om 400 u./jaar te werken, in plaats van de 50 dagen die momenteel zijn voorzien. Indien dit wetsvoorstel wordt aangenomen, zou het ervoor moeten zorgen dat studenten die regelmatig enkele uren per dag werken, niet langer een volledige prestatiedag verliezen.

Momenteel hangt de vrijstelling van sociale bijdragen af van het aantal dagen dat de student presteert en niet van de uren waarvoor hij recht heeft op een vergoeding.

BESLUIT

Naast hun functies op het vlak van onderwijs en onderzoek, is er voor de IHO ook op het sociaaleconomische vlak een belangrijke rol weggelegd.

Volgens Brussels Studies bedroegen de totale inkomsten van de vier universiteiten die in Brussel werkzaam zijn (ULB, VUB, USL-B en UCL-Woluwe20) in 2012 ongeveer 617 miljoen euro, wat overeenstemt met 23% van de begroting van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Volgens diezelfde bron stelden de IHO in 2011 meer dan 16.000 personen tewerk. Wanneer men ook rekening houdt met diegenen die in de universitaire ziekenhuizen werken, dan loopt dit totaal op tot meer dan 28.000 personen, hetzij 4,5% van de bezoldigde tewerkstelling van het Brussels Gewest.

Daarenboven hebben de studenten ook een aanzienlijke impact op het economisch, sociaal en cultureel leven van het Gewest. Zoals we doorheen dit dossier hebben kunnen zien, is de Brusselse Regering zich bewust van de grote uitdaging die de toegang tot huisvesting voor studenten vormt. Om aan de uiteenlopende behoeften van deze studenten te beantwoorden, zien verschillende projecten aldus het levenslicht. Het "Studentenhuisvestingsplan", met tien concrete maatregelen om de toegang van studenten tot huisvesting te bevorderen, is hiervan het opmerkelijkste voorbeeld.

(6) Bron : RSZ-statistieken 08/06/2015.

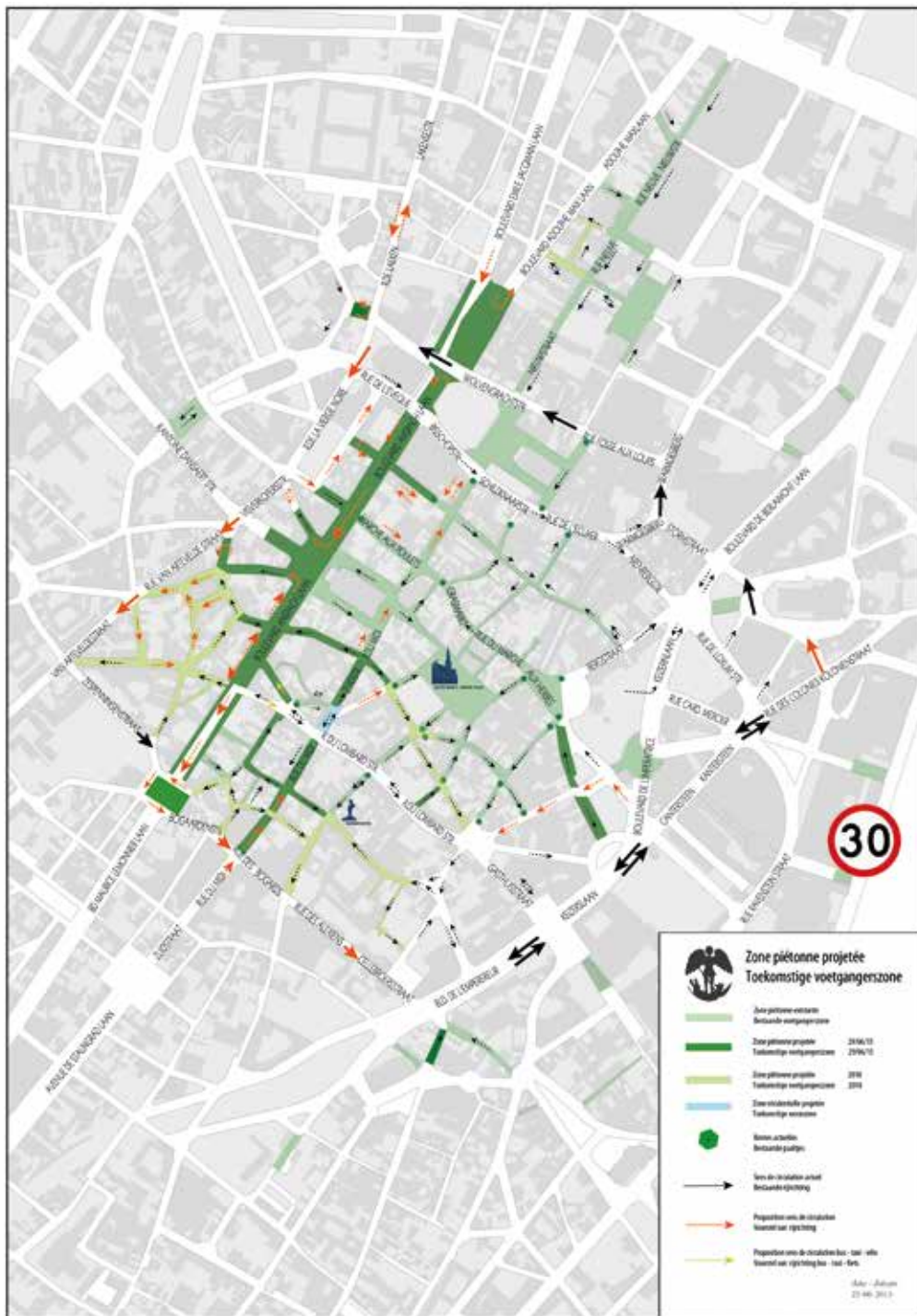
(7) Randstad Interim. Studie Randstad 2015. Studenten aan het werk, 2015.

(8) Om bruto-gegevens in te zamelen, heeft het ATO 40.000 Brusselse studenten op basis van een gestructureerde vragenlijst ondervraagd. Ongeveer 10% van het totaal aantal Brusselse universiteitsstudenten heeft geantwoord op de vragenlijst die tussen juli en oktober 2013 werd opgemaakt en vanaf half november werd verspreid.

Een grote voetgangerszone in het stadscentrum

Op 29 juni jongstleden is de Stad Brussel overgegaan tot de uitbreiding van de bestaande voetgangerszone in het stadscentrum. Deze werd uitgebreid van 28 tot 50 hectaren en is vandaag een van de grootste voetgangerszones in Europa⁽¹⁾.

Deze uitbreiding brengt tevens wijzigingen mee wat betreft de rijrichting in meer dan 20 straten van het stadscentrum. Onderstaande kaart geeft hiervan een overzicht:

Bron: Stad Brussel, «plan van de voetgangerszone»

Welk verkeer is in de voetgangerszone toegestaan?

Alle verkeer van motorvoertuigen in de voetgangerszone is verboden.

Bepaalde categorieën van voertuigen hebben evenwel toegang tot de zone zonder vooraf een pasje te moeten aanvragen. Het betreft voertuigen die laden/lossen (tussen 4 en 11 uur), taxi's, prioritaire voertuigen, voertuigen die instaan voor bewaking, controle en onderhoud, voertuigen voor de vuilnisophaling en de voertuigen die het openbaar vervoer verzorgen.

Ook andere weggebruikers hebben op permanente basis toegang tot de voetgangerszone, op voorwaarde evenwel dat zij hiervoor een doorgangsbewijs hebben bekomen. Bijvoorbeeld: gebruikers van een parking of garage voor privé-gebruik, handelsondernemingen die voornamelijk leveringen verzorgen, koetsen en fietstaxi's, bestuurders van voertuigen voor medische activiteiten of thuiszorg, personen die patiënten vervoeren (niet dringend vervoer), 65-plussers (woonachtig in de zone), tuinbouwers en ambulante handelaars.

De voetgangerszone is bovendien tijdelijk toegankelijk voor klanten die gebruik maken van een parking of garage gelinkt aan een of andere handelsvestiging, personen die huwen op het Stadhuis, bestuurders van lijkwagens, bestuurders van voertuigen in het kader van een evenement dat is toegestaan door het College, bestuurders van verhuurwagens, voertuigen bestemd voor de uitvoering van werkzaamheden, evenals voor staatsgenodigden en de ordediensten. In dit verband moet worden opgemerkt dat deze uitbreiding gepaard gaat met verschillende begeleiden maatregelen. Zo werd een busdienst ingelegd die rond de voetgangerszone rijdt en deze met andere zones verbindt (de bovenstad, Molenbeek, enz.). Daarbij komt nog dat de trajecten en haltes van bepaalde buslijnen moesten worden herzien (de lijnen 29, 38, 46, 47, 48, 63, 66, 71, 86, 88, 95 en de Noctislijnen). Men heeft tevens voorzien om het aantal fietspaden in de voetgangerszone te verhogen (in de mate van het mogelijke met fietspaden in eigen bedding) en de oppervlakte van de groene ruimten op de centrumlanen aanzienlijk uit te breiden.

Naar minder wegverkeer in het stadscentrum

De Stad Brussel wenst in de eerste plaats de dichtheid van het wegverkeer in het stadscentrum te verminderen en het doorgaand verkeer op de centrumlanen te beperken. Zij wenst tevens het verkeer te verminderen van de voertuigen die op zoek zijn naar een parkeerplaats. De inrichting van een "bedieningslus" rond de voetgangerszone, die toegankelijk is voor motorvoertuigen, maakt eveneens deel uit van haar doelstellingen. Deze lus moet namelijk enerzijds de verkeerdoostraming verzekeren en anderzijds een snelle toegang bieden tot de ontrappingsparkeerplaatsen die ter beschikking worden gesteld. De Stad Brussel wil bovendien het aanbod van ontrappingsparkeerplaatsen verhogen.

De Stad Brussel wil van het stadscentrum bovendien een attractiepool maken vanuit economisch (door de commerciële aantrekkingskracht van de zone te verhogen), cultureel (door de organisatie van evenementen) en sociaal oogpunt (door de inrichting van een meer gastvrije zone). De Stad Brussel hoopt dat deze stedenbouwkundige wijzigingen nieuwe inwoners naar het stadscentrum zullen halen en het architecturaal en historisch erfgoed van ons Gewest tot zijn recht zullen laten komen.

De voetgangerszone in het stadscentrum heeft ook een groene kant vermits deze moet toelaten om de koolstofafdrak van ons Gewest te verminderen en de luchtverontreiniging en geluidshinder te beperken. Dat moet dan weer de volksgezondheid en de levenskwaliteit van de inwoners verbeteren.

Een eerste testfase

Deze uitbreiding wordt gedurende 8 maanden aan een test onderworpen. Na deze periode zal de gepastheid van de nieuwe voetgangerszone worden geëvalueerd op grond van de nagestreefde doelstellingen. Wordt de test overtuigend geacht, dan zal de stedelijke herinrichting van de zone worden gepland. Deze herinrichting zal evenwel geleidelijk worden verwezenlijkt en zou slechts tegen eind 2017 of in de loop van het jaar 2018 voltooid zijn.

Bron: Stad Brussel

Bron: Google Maps

(1) Raadpleeg de lijst van straten in de voetgangerszone op: <http://www.bruxelles.be/dwnld/67203270/zone%20pi%C3%A7tonne%20def%202015.pdf>

De centrumlanen

Ook al worden heel wat straten uitsluitend aan de voetgangers voorbehouden, toch is een van de meest opvallende evenementen het verbod voor het autoverkeer om een groot vak van de centrumlanen te gebruiken. Deze lanen vormen immers sedert vele jaren een belangrijke verkeersas van de stad Brussel. Na de overwelving van de Zenne (1867-1871), werden de Lemonnier-, Anspach-, Adolphe Max- en Émile Jacqmainlaan opengesteld voor het autoverkeer, ter vervanging van de as gevormd door de Zuid-, Kleerkopers- en Nieuwstraat die onaangepast werd bevonden wegens te smal.

Het doel van de overwelving en de aanleg van deze lanen was de omvorming van het lager gedeelte van de stad tot een modern zaken-centrum voor een meer welgesteld publiek dat de neiging vertoonde om het stadscentrum te vermijden (wat een fiscaal verliest voor de Stad betekende). Het succes was verdeeld want de hogere burgerij bleef de voorkeur geven aan de wijken buiten het stadscentrum. De hoge kostprijs van de bouwgrond en de huurprijzen maakten deze ruimten moeilijk toegankelijk voor de minder begoede sociale klassen.

De Raad zal eveneens in het bijzonder toezien op de analyse van de impact van deze uitbreiding van de voetgangerszone op de handel. Deze sector creëert immers veel werkgelegenheid, en dan vooral voor heel wat Brusselaars. De handel is bovendien een belangrijke bron van tewerkstelling voor laaggeschoolden.

Men moet er dan ook over waken dat de klanten, die met de auto naar het stadscentrum kwamen, nog steeds zin hebben om te komen (door een aanbod aan ontradingsparkeerplaatsen en een

aantrekkelijk openbaar vervoer) of zich ervan vergewissen dat zij worden vervangen door een nieuw klantenbestand.

Ook met de evolutie van de huurprijzen en de verkoopprijzen van handelsruimten moet bij de evaluatie rekening worden gehouden, in de mate waarin een stijging van deze prijzen zou kunnen leiden tot een daling van de winstmarges van de handelaars.

Het zou bovendien goed zijn om de evolutie na te gaan van het bezoek aan de handelszones in de nabijheid van de voetgangerszone (Nieuwstraat, Brabantstraat, Elsensesteenweg, Gentsesteenweg, enz.), evenals de wijzigingen op het vlak van de commerciële typologie in de voetgangerszone (met name de komst, of niet, van grote merken ten nadele van lokale kleine handelszaken).

Men mag niet uit het oog verliezen dat de context, waarin de uitbreiding van de voetgangerszone zich inschrijft, geen goede zaak is voor de lokale kleine handelszaken. Immers, de economische crisis, de daling van de koopkracht en de ontwikkeling van de elektronische handel wegen zwaar op het omzetcijfer van de handelaars. De handelaars van het stadscentrum moeten bovendien optornen tegen de toenemende concurrentie van de grote handelscentra die zich vestigen in de periferie van de Vijfhoek en van het Gewest. Deze laatste trekken immers klanten aan door hen diensten aan te bieden die de handelaars van het stadscentrum niet ter beschikking kunnen stellen (gratis parking, gemakkelijke bereikbaarheid, enz.).

De Raad zal bovendien bijzondere aandacht besteden aan de evaluatie van de situatie in termen van mobiliteit in het Gewest (die trouwens reeds problematisch is).

In dit verband werd in onze adviezen reeds meermaals gewezen op het belang van een verbetering van het aanbod van alternatieven voor de auto, en dit voor of terzelfder tijd als de invoering

van ontradende maatregelen. Het aanbod van het openbaar vervoer moet verder worden ontwikkeld teneinde de gewenste modale transfers te ondervangen. Het betreft een reële uitdaging want de opname van de centrumlanen in een voetgangerszone zou in de toekomst een aanzienlijke stijging van de vraag naar openbaar vervoer van of naar het stadscentrum kunnen meebrengen. Deze lanen vormden immers – samen met de Kleine Ring – een van de belangrijkste toegangswegen tot het stadscentrum.

De gevolgen van deze uitbreiding van de voetgangerszone voor de mobiliteit in het Gewest zullen bijgevolg grondig worden onderzocht.

Het dient onderstreept dat indien de evaluatie van de uitbreiding van de voetgangerszone op bepaalde moeilijkheden zou wijzen, er oplossingen voor een « semi-voetgangerszone » zouden kunnen worden overwogen. Zo zou de toegang voor het autoverkeer kunnen worden toegestaan tijdens bepaalde uren (zone uitsluitend aan voetgangers voorbehouden overdag maar toegankelijk voor het autoverkeer 's avonds of tijdens de nacht). Een andere oplossing zou erin kunnen bestaan, de toegang tot de zone toe te staan voor het autoverkeer maar met een wijziging van de stedelijke inrichting teneinde de ruimte voor de zachte weggebruiker uit te breiden (door een verbreding van de trottoirs of de aanleg van fietspaden in eigen bedding).

Eerste balans en eerste aanpassingen

Sedert haar inwijding op 29 juni heeft de voetgangerszone reeds enige kritiek uitgelokt. Ook al verwelkomen heel wat Brusselaars de aanleg van een ruimte voorbehouden aan de voetgangers, anderen wijzen op het gebrek aan netheid en veiligheid. Elke avond ontsieren afval, drankblikjes, papier en ander vuilnis de Anspachlaan.

De dienst Netheid van de Stad Brussel erkent het probleem en heeft beslist om de tussenkomsten van zijn teams uit te breiden.

Zo wordt het stadscentrum voortaan elke morgen schoongemaakt en werd ook het aantal vaste vuilnisbakken verhoogd.

Inzake veiligheid beweren tal van bewoners dat de laan zonder autoverkeer een stuk gevaarlijker is geworden, ook al heeft de politie tot op heden geen toename van de criminaliteit in de wijk genoteerd. Wel heeft zij haar veiligheidsvoorzieningen gewijzigd op grond van de eerste waarnemingen. Zo zijn er dag en nacht, 24 uur op 24 patrouilles te voet en op segway's⁽²⁾. Vroeger werd de wijk 's nachts enkel beveiligd door patrouilles te voet.

Sommige handelaars hebben een daling van hun klantenbezoek vastgesteld, anderen hebben dan weer geen enkele wijziging genoteerd. Leveringen zijn evenwel zeer moeilijk geworden en in sommige gevallen nagenoeg onmogelijk. De uitbaters van horecazaken zijn positiever en stellen een aanzienlijke toename van het aantal bezoekers aan hun zaak vast.

De balans van deze eerste testfase, die 8 maanden zal duren, is bijgevolg gemengd.

(2) De Segway is een elektrisch aangedreven, zelfbalancerend eenpersoonsvervoermiddel, bestaande uit een platform op twee wielen waarop de gebruiker staat, een gyroscopisch stabilisatiesysteem en een steun- en stuurstang.

Alternerend leren

De combinatie tussen theoretische schoolopleiding en praktijklessen in een onderneming wordt soms voorgesteld als één van de oplossingen voor de jongerenwerkloosheid en het schoolafhaken. Welnu, hoewel het de meest erkende beroepsopleiding van het middelbaar onderwijs is, die in een land zoals Duitsland het meest wordt gevolgd, lijkt het alternerend leren in België onder een negatief imago dat met degradatie wordt geassocieerd. In deze "Focus" zullen we een vluchtig portret schetsen van deze opleidingsmogelijkheid en het succes ervan, waarbij we ons baseren op cijfers die bij de "Centres d'Education et de Formation en Alternance" (CEFA) en de "Service Formation PME" (SFPME) werden ingezameld.

Sinds 1 juli 2014 werden in het kader van de Zesde Staatshervorming bepaalde voorzieningen van het alternerend leren van de federale overheid naar de Gewesten en Gemeenschappen overgeheveld. Bijgevolg gaat in de gewestelijke en gemeenschappelijke Beleidsverklaringen een bijzondere aandacht uit naar deze opleidingsmogelijkheid, met als voornaamste doel deze te herwaarderen.

Onlangs werden er in die zin twee projecten op de rails gezet, door bepaalde aspecten van het alternerend leren zowel voor jongeren als voor ondernemingen te vereenvoudigen: de instelling van het "Office francophone de formation en alternance" (OFFA), en van het unieke leercontact.

Het OFFA wordt geacht de talloze andere bestaande instanties (Sysfal, CCFA, Altis) te vervangen en zal onder meer als opdracht hebben om het alternerend leren te promoten, om financiële tegemoetkomingen voor het alternerend leren toe te kennen en aan ondernemingen uit te betalen, alsook om de erkenningen van ondernemingen die cursisten ontvangen te centraliseren.

Het unieke contract, dat de overeenkomst voor socioprofessionele inschakeling (CEFA) en de leerovereenkomst (IFAPME/SFPME) zal vervangen, laat het van zijn kant toe om een aantal aspecten die eigen zijn aan elke operator, eenvormig te maken. Het zal het statuut van de cursisten en van de ondernemingen vaststellen, evenals hun rechten en plichten. Tevens zal het gepaard gaan met een opleidingsplan. Dit zal drie coherente gehelen omvatten, die overeenstemmen met drie bevoegdheidsniveaus in functie van de opleidingsoperatoren, met de instemming van het OFFA en in samenhang met

de profielen die de SFMQ (Franstalige Dienst voor Beroepen en Kwalificaties) heeft vastgesteld. Dit unieke contract zal zorgen voor meer duidelijkheid voor de ondernemingen, meer leesbaarheid voor de betrokken doelgroepen, alsook voor een administratieve vereenvoudiging die alle actoren ten goede zal komen. Tevens zal de mobiliteit tussen onderwijs (CEFA) en opleiding (SFPME) worden versterkt. Dit contract zal dan een belangrijke hefboom kunnen vormen voor de ontwikkeling van het alternerend leren en voor de inschakeling van jongeren in de ondernemingen.

Op 12 en 13 maart 2015 is Koning Filip, samen met een afvaardiging van ministers, waaronder de Brusselse minister van tewerkstelling Didier Gosuin, naar Duitsland gegaan om er het Duitse model van het alternerend onderwijs te analyseren. Het is de bedoeling om zich hierop te inspireren, om zo een stelsel van alternerend leren te creëren dat rekening houdt met de specifieke eigenheden van Brussel.

Waaruit bestaat het alternerend leren?

Het alternerend leren is een vorm van onderwijs op lange termijn, waarbij de cursisten professionele vaardigheden verwerven en dit afwisselend in een opleidingscentrum of een school en op een werkplaats.

In Brussel kan het alternerend leren door twee kanalen worden georganiseerd: door een "Centre d'éducation et de formation en alternance - Centrum voor alternerend leren" (CEFA) dat verbonden is aan een instelling voor middelbaar onderwijs, of door de "Espace Formation PME" in het geval van een leercontract voor een ambachtelijk beroep. De cursisten worden ondergebracht in twee categorieën, volgens de leeftijdsgroep waartoe ze behoren:

- vanaf 15 jaar: de cursisten zijn onderworpen aan het wettelijk beginsel van de schoolplicht. Dit laat het toe om, onder bepaalde voorwaarden, een jongere vanuit het middelbaar alternerend onderwijs (via een CEFA) of de SFPME (via de "Espace Formation PME") vanaf de leeftijd van 15 jaar op te leiden;
- vanaf 18 jaar: tevens is het mogelijk om een meerderjarige cursist op te leiden, in het onderwijs, via de CEFA's (ouder dan 18 en jonger dan 25), en in een opleiding via de centra van de SFPME.

Het alternerend middelbaar onderwijs biedt drie opleidingsmogelijkheden onder de benaming artikel 45, artikel 47 en artikel 49. Behalve de inhoud die verschilt, zijn ook de toegangsvoorwaarden ervan niet dezelfde:

- Artikel 45: deze richting beoogt opleidingen met specifieke profielen en is enkel toegankelijk voor de tweede en derde graad van het beroepsonderwijs;
- Artikel 47: deze richting is bestemd voor het gespecialiseerd en alternerend middelbaar onderwijs;
- Artikel 49: toegankelijk voor de tweede en derde graad van het beroepsonderwijs en voor de derde graad van het technisch kwalificatieonderwijs.

Het alternerend leren in het Brussels Gewest: enkele cijfers

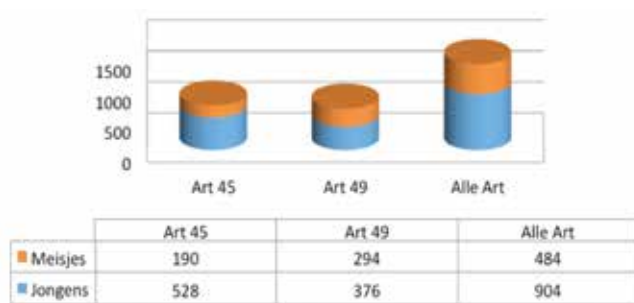
Het "Centre de coordination et de gestion des programmes européens pour l'enseignement secondaire en alternance, l'enseignement secondaire technique et professionnel de plein exercice et l'enseignement secondaire spécialisé" (CCG) verricht jaarlijks een onderzoek op declaratiebasis bij de CEFA's. Hier- toe vraagt het CCG aan elke CEFA om een Excel-document in te vullen volgens de opgegeven instructies. De "Instance Bassin Enseignement qualifiant - Formation - Emploi Bruxelles" (IB EFE Bruxelles) verwerkt de resultaten van dit onderzoek en zet deze om in grafieken, waardoor een lichtere en dus leesbaardere versie ervan wordt verkregen.

Op 15 januari 2014 waren er 1388 cursisten in een Brusselse CEFA ingeschreven. 631 ervan waren tussen 15 en 18 jaar en 757 tussen 18 en 25 jaar⁽¹⁾. Jongens maken 65% uit van de bevolking van de Brusselse CEFA's, tegenover 35% meisjes. Bovendien zijn er 52% artikels 45 en 48% artikels 49.

Grafiek 1: Bevolking per leeftijd (2014)

Grafiek 2: Bevolking per geslacht (2014)

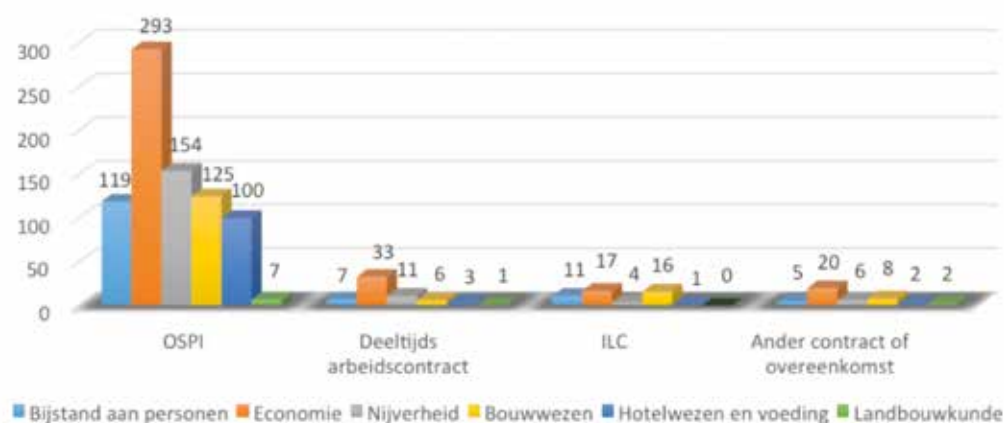
Bronnen: Jaarlijks onderzoek van het CCG, berekeningen van de IB EFE Bruxelles

Tussen 2000 en 2014 is de totale bevolking die het alternerend leren volgt, van 949 naar 1388 gegaan, hetzij een toename met meer dan 46%.

68% van de cursisten hebben een contract of een overeenkomst met een onderneming afgesloten, 23% zijn enkel in opleiding bij het CEFA en 9% bevinden zich in de fase van voorbereiding op inschakeling in de onderneming. Indien men het type van contract bestudeert dat met een onderneming wordt afgesloten, dan stelt men vast dat de grote meerderheid bestaat uit een overeenkomst voor socioprofessionele inschakeling (OSPI) (798). Daarna komen de deeltijdse arbeidscontracten, de industriële leercontracten/de alternerende bouwopleiding/het jongerenleerlingwezen (ILC/ABO/JLW) en tot slot, de overige contracten en overeenkomsten met respectievelijk 61, 49 en 43 afgesloten contracten.

De sectoren met de meeste cursisten zijn: economie (36%); hotelwezen (12%); bouwwezen (16%); bijstand aan personen (15%); landbouwkunde (1%) en nijverheid (19%). Het laatste percent wordt geïnventariseerd als "in observatie - zonder sector".

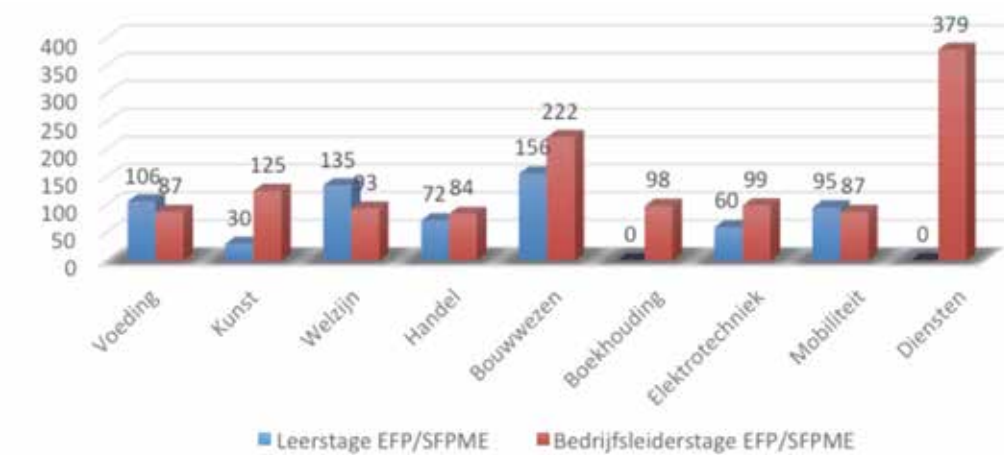
Grafiek 3: Verdeling van de jongeren die tijdens hun opleiding worden ingeschakeld, per type van contract en per sector (2014)

Bron: Jaarlijks onderzoek van het CCG, berekeningen van de IB EFE Bruxelles

In het kader van andere werkzaamheden die de IB EFE Bruxelles verricht, heeft de SFPME een aantal gegevens overgemaakt betreffende het aantal begunstigden en hun sectorale verdeling voor het jaar 2014. Deze cijfers tonen ons dat 1928 jongeren in 2014 ofwel van een leerstage (654), ofwel van een bedrijfsleiderstage (1274) hebben genoten. De sectorale verdeling van de begunstigden, per type van stage, wordt in grafiek 4 voorgesteld. De sectoren van diensten en bouwwezen tellen de meeste begunstigden, met respectievelijk 379 en 378 jongeren, gevolgd door de sectoren van welzijn (228), voeding (193), mobiliteit (182), elektrotechniek (159) en handel (156). De sector van boekhouding sluit de rij met 98 jongeren.

Grafiek 4: Sectorale verdeling van de begunstigden van een stage bij de SFPME (2014)

Bron: Gegevens overgemaakt door de SFPME

Wanneer men de cijfers van de beide bronnen combineert, dan hebben dus niet minder dan 3 316 jongeren in 2014 van een stage in het kader van het alternerend leren genoten.

Besluit

Het alternerend leren biedt voor de huidige Regering één van de antwoorden op de uitdaging van de werkloosheid in Brussel. Aan de lage scholingsgraad (30% van de jongeren hebben geen diploma van het middelbaar onderwijs) en de gebrekkige samenhang tussen de laaggeschoolde bevolking en de behoeften van de ondernemingen, kan door deze opleidingsmogelijkheid tegemoet worden gekomen. De Brusselse Regering zet er alvast op in. Het OFFA en de instelling van een uniek leercontract hebben tot doel om het alternerend leren een nieuwe boost te geven en om het landschap van de alternerende opleiding in Franstalig België te harmoniseren. Daarnaast heeft de Brusselse minister van tewerkstelling ook een betere ondersteuning van de werkgevers en een begeleiding van de doelgroepen beloofd. Dit zal voornamelijk gebeuren via een vereenvoudiging van de financiële steunmaatregelen, de instelling van een nieuw stelsel van sectorale overeenkomsten in overleg met het onderwijs, een beraadslaging over de creatie van een label dat met name het recht opent op een vereenvoudigd premiestelsel en op een ondersteuning van het mentoraat voor de opleidende ondernemingen, en een betere begeleiding van de doelgroepen in alle fasen van de opleiding in de ondernemingen.

Al deze maatregelen streven hetzelfde doel na : het alternerend leren herwaarderen, opdat het bij de Belgische bevolking van een positief imago zou kunnen genieten, zoals dit het geval is in Duitsland. Ook moet het aantal deelnemers worden vergroot, zodat het alternerend leren een positieve impact op werkloosheid en schoolafhaking zou kunnen uitoefenen.

(1) De artikels 47, goed voor in het totaal 9 jongeren, worden in deze cijfers niet in aanmerking genomen.

Europese bijeenkomst

Investeringsplan voor Europa, een betere toegang tot financiering voor de KMO's

De Europese Investeringsbank (EIB) werkt momenteel aan de oprichting van een nieuw fonds dat de Europese economie een nieuw elan moet geven, en de economische groei en werkgelegenheid moet bevorderen: het Investeringsplan voor Europa, oorspronkelijk "plan Juncker" genaamd. Dit plan voorziet een fonds van 21 miljard euro bovenop de klassieke financieringen verstrekt door de EIB.

Doel is het verstrekken van leningen voor investeringen die een verhoogd risico vertonen (16 miljard euro), evenals een betere toegang tot financiering mogelijk maken voor KMO's en on-

dernemingen met een gemiddelde kapitalisatie (5 miljard euro). Deze oorspronkelijke bedragen moeten een vermenigvuldigend effect creëren door andere investeerders ertoe aan te zetten om in de verschillende projecten te stappen, teneinde over drie jaar op Europees niveau een totaal van 315 miljard aan investeringen te bereiken.

Dit plan omvat een nieuwe waaier van activiteiten en richt zich in de eerste plaats tot de financiering van projecten van Europese omvang op het vlak van energie, vervoer, breedbandnetwerk, scholing, opleiding, onderzoek en innovatie. Het zal rechtstreekse financieringen betreffen die steun verlenen aan projecten met een verhoogd-risicoprofiel.

Het Investeringsplan voor Europa moet eveneens een kredietbescherming verstrekken aan de KMO's en aan de ondernemingen met een gemiddelde kapitalisatie. Zo zal het toelaten om eigen fondsen samen te brengen voor een jonge onderneming, een microkrediet te verlenen aan een KMO, leningen voor een project op het vlak van O&O, of nog, risicokapitaal voor de ontwikkeling van een prototype. In dit geval betreft het "bemiddelde" financieringen, m.a.w. in samenwerking met de commerciële banken of met de nieuwe partners van de EIB, zoals de National Promotional Banks.

Behalve deze financiële aspecten moet dit investeringsplan voor Europa een juridisch en administratief kader creëren dat gunstig en veilig is

voor investeerders. Ook verleent het bijzondere aandacht aan het verstrekken van advies en van een begeleiding aan de dragers van projecten. Hiertoe zal een "advisory hub" worden opgericht bij de EIB die overheidspromotoren zal doorverwijzen naar de gepaste structuren.

Dit nieuwe plan zou operationeel zijn in september 2015. Aangezien de selectiefase reeds van start is gegaan en de toegekende bedragen beperkt zijn, moeten eventuele projecten zo snel mogelijk worden ingediend.

Voor bijkomende inlichtingen kan u terecht bij **het Brussels kantoor van de EIB**, Schumanplein 6 te 1040 Brussel. Tel. : 02 712 41 11. E-mail: brussels@eib.org

"Beter wetgeven", een nieuwe opportuniteit voor de sociale partners?

Vereenvoudigen, administratieve lasten verminderen, verschillende procedures eenvormig maken, de wetgeving duidelijker en beter toepasbaar maken en het gebrek aan samenhang tussen regelgevingen wegwerken, dat zijn de uitdagingen van de strategie "beter wetgeven" die door de Europese Commissie wordt gedragen.

Dit is geen nieuw proces. De kwaliteit van de wetgeving is overigens een thema dat in de rechtsliteratuur steeds terugkeert. Hoewel de eerste stappen in die richting op het Europees vlak in de jaren negentig werden gezet, is het de Europese Raad van Lissabon van 2000 die van dit streven een echt beleidsdoel heeft gemaakt. In 2003 werd onder de Commissie Prodi een interinstitutioneel akkoord "beter wetgeven" tussen de Commissie, de Raad en het Parlement gesloten. Doel van dit akkoord : de bestaande wetgeving vereenvoudigen, bijwerken en minder omvangrijk maken. Concreet kwam het erop aan om akten die niet meer werden toegepast in te trekken, om andere akten te codificeren en om alle voorstellen waarover discussie bestond en die jarenlang geblokkeerd bleven, uit het wetstraject te halen.

Met de Commissie Barroso (2004-2009) is er een nieuw doel bijgekomen, dat zich beetje bij beetje als een nieuwe definitie van dit proces heeft doen gelden: het concurrentievermogen van de ondernemingen verbeteren en de administratieve lasten verminderen die op de ondernemingen wegen.

Hoewel de strijd tegen een onduidelijke en moeilijk toepasbare wetsinflatie gewettigd is, gaan er, in het bijzonder bij de vakbonden en de NGO's, heel wat stemmen op om eraan te herinneren dat deze ontwikkeling geen voorwendsel zou mogen zijn voor een deregulering of een verlaging van

normen waarvan de Europese bevolking geniet. In juli van dit jaar waren de Europese vakbonden zelfs van oordeel dat het proces "beter wetgeven", door te verhinderen dat nieuwe regelgevingen inzake giftige chemische stoffen werden aangenomen, jaarlijks verantwoordelijk was voor de dood van 100.000 werknemers als gevolg van beroepsgebonden kankers. Andere kritieken waren gericht op de manier waarop dit proces werd gevoerd, in het bijzonder met betrekking tot het gebrek aan transparantie en democratisch toezicht op de werkzaamheden van de deskundigen die zich aan de vereenvoudigingstaak wijdde.

Meer dan tien jaar nadat met dit proces van start werd gegaan, blijft het moeilijk om een balans van het programma "beter wetgeven" op te maken.

"Beter wetgeven", een prioriteit voor de nieuwe Commissie Juncker

"Ik wil een grotere en ambitieuzere Europese Unie voor de grote uitdagingen, een kleinere en bescheidenere voor de minder belangrijke zaken", heeft de nieuwe Voorzitter van de Europese Commissie, Jean-Claude Juncker, verklaard. Het is met het oog op deze grote legislatieve schoonmaak dat hij van de dynamiek "beter wetgeven" één van de prioriteiten van zijn uitvoerende macht heeft gemaakt en zijn Ondervoorzitter, Frans Timmermans, deze bevoegdheid heeft toegewezen.

De ambitie van Frans Timmermans bestaat erin om een methode van besluitvorming in te stellen, die meer op evaluatie is gebaseerd. Hij wil elk probleem analyseren en er een antwoord op geven dat niet ideologisch, maar wel pragmatisch is en gebaseerd op objectieve elementen.

Voor wat de eigen voorstellen van de Commissie betreft, zal de impactanalyse worden verricht door een onafhankelijk comité van zes personen (drie uit de Commissie en drie externe deskundigen).

Tevens heeft Frans Timmermans de ambitie om deze methode uit te breiden tot de Europese medewetgever, door het Parlement en de Raad te verplichten om een impactanalyse te verrichten voor elk belangrijk amendement dat ze voorstellen. Heel wat waarnemers hebben kritiek op dit voorstel, omdat ze van oordeel zijn dat het opleggen van dure en complexe vereisten met betrekking tot de procedure, een belemmering vormt voor het politieke debat. Bovendien zal deze procedure een groep niet-verkozenen de mogelijkheid bieden om heel wat macht uit te oefenen bij het kiezen en blokkeren van amendementen wanneer ze deze niet conform achten, wat een democratische achteruitgang betekent.

Een grotere betrokkenheid van de sociale partners

Niettemin verdedigt de Ondervoorzitter van de Europese Commissie zijn project door erop aan te dringen dat hij voor meer transparantie wil zorgen om zo het Europese besluitvormingsproces te verbeteren, en dat hij zowel de sociale partners als de burgers bij dit proces wil betrekken. *"We luisteren naar de zorgen van burgers en ondernemingen - met name KMO's - die bezorgd zijn dat Brussel en zijn instellingen niet altijd regelgeving tot stand brengen die zij kunnen begrijpen of toepassen. We willen hun vertrouwen in het vermogen van de EU om kwalitatief hoogwaardige wetgeving vast te stellen, herwinnen",* heeft hij verklaard.

Bijgevolg zal de Commissie haar programma voor gezonde en resultaatgerichte regelgeving (REFIT) verder ontwikkelen. Er zou een nieuw REFIT-platform met alle belanghebbenden moeten worden ingesteld. Dit zal deskundigen uit het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld, alsook de 28 Lidstaten samenbrengen. Frans Timmermans zal het platform zelf voorzitten.

Tevens zal de Commissie een webportaal creëren, waar men initiatieven zal kunnen opvolgen en zal kunnen deelnemen aan nieuwe openbare raadplegingen wanneer de Commissie bestaande beleidsvoeringen zal evalueren of nieuwe voorstellen zal onderzoeken. Er komen ook nieuwe mogelijkheden voor belanghebbenden om opmerkingen te maken in de gehele beleidscyclus, van het oorspronkelijke stappenplan tot het definitieve voorstel van de Commissie. Elke burger of belanghebbende zal gedurende acht weken nadat de Commissie een voorstel heeft goedgekeurd, feedback kunnen geven of suggesties kunnen doen, die zullen worden meegenomen in het wetgevingsdebat voor het Parlement en de Raad.

Tot slot zal een online instrument *"Lighten the Load - Have Your Say"* worden gecreëerd, waar iedereen met ideeën hieromtrent zijn mening zal kunnen geven.

Een antwoord op de Europese uitdagingen?

Sinds een tiental jaar moet de Europese Unie het hoofd bieden aan een steeds grotere vertrouwenscrisis en een steeds grotere kloof tussen burgers en Europese instellingen. Terwijl een politieke herinvestering van de hoogste Europese instanties het zou hebben toegelaten om de Unie een nieuwe visie en een nieuw elan te geven, lijkt het erop dat de nieuwe Commissie Juncker zich eerder aan op de procedure gerichte en technocratische werkzaamheden zal wijden. Frans Timmermans verdedigt zich hiervoor, door te verklaren dat hij met deze "beter wetgeven"-strategie de basis van een sterker, toegankelijker en transparanter Europa wil leggen. Het valt echter te vrezen dat dit niet het dossier zal zijn dat de Europese burgers opnieuw zal laten dromen.

De Adviezen van de Raad

De adviezen van de Raad

uitgebracht tussen 1 februari en 16 juni 2015

ECONOMIE

A-2015-027-ESR van 4 mei 2015, bekrachtigd door de Plenaire zitting van 21 mei 2015

Oriëntatiebeginselen voor de rationalisering van de economische instrumenten.

ECONOMIE – LEEFMILIEU

A-2015-034-ESR van 16 juni 2015

Initiatiefadvies betreffende de overgang van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest naar de kringlooeconomie.

LEEFMILIEU – ENERGIE

A-2015-036-ESR van 16 juni 2015

Voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 24 maart 2011 tot vaststelling van de milieukwaliteitsnormen, de basiskwaliteitsnormen en de chemische normen voor de oppervlaktewateren tegen de verontreiniging veroorzaakt door bepaalde gevaarlijke stoffen en andere verontreinigende stoffen.

A-2015-031-ESR van 21 mei 2015

Voorontwerp van besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest tot wijziging van het Besluit van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijke Gewest van 4 september 2014 tot vaststelling van het model van aangifteformulieren voor de belasting op het verbranden van afvalstoffen en houdende de aanstelling van de ambtenaren in het kader van de inkohiering, de inning en invordering van deze belasting.

A-2015-023-ESR van 20 april 2015

Ontwerpbesluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het Besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 17 december 2009 tot vaststelling van de interventienormen en saneringsnormen.

A-2015-022-ESR van 20 april 2015

Voorontwerp van ordonnantie van XX/XX/2015 houdende instemming met het samenwerkingsakkoord van XX/XX/2015 tussen de Federale Staat, het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de beheersing van de gevaren van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen zijn betrokken.

A-2015-016-ESR van 19 maar 2015

Voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de opslag en hantering van gewasbeschermingsmiddelen alsook het beheer van hun afval door professionele gebruikers.

A-2015-014-ESR van 19 maart 2015

Voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van XX/XX/2015 tot wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 januari 1999 tot vaststelling van de uitbatingsvoorwaarden voor benzinestations.

A-2015-013-ESR van 19 maart 2015

Voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering houdende wijziging van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 21 december 2007 tot vaststelling van de eisen op het vlak van de energieprestatie en het binnenklimaat van gebouwen.

INTERNATIONALE OVEREENKOMSTEN

A-2015-030-ESR van 21 mei 2015

Goedkeuring van een internationaal verdrag: Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Oekraïne.

A-2015-029-ESR van 21 mei 2015

Goedkeuring van een internationaal verdrag: Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Moldavië.

A-2015-028-ESR van 21 mei 2015

Goedkeuring van een internationaal verdrag: Associatieovereenkomst tussen de Europese Unie en de Republiek Georgië.

A-2015-026-ESR van 20 april 2015

Voorontwerp van ordonnantie houdende instemming met de overeenkomst tussen de Europese Unie en haar Lidstaten, enerzijds, en IJsland, anderzijds, betreffende de deelname van IJsland aan de gezamenlijke nakoming van de verbintenissen van de Unie, haar Lidstaten en IJsland voor de tweede verbintenisperiode van het Protocol van Kyoto bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering.

A-2015-025-ESR van 20 april 2015

Ondertekening en goedkeuring van een internationaal verdrag - Europees Verdrag inzake hoofdwaterwegen die van internationaal belang zijn (AGN), opgemaakt in Genève op 19 januari 1996.

A-2015-024-ESR van 20 april 2015

Ondertekening en goedkeuring van een internationaal verdrag - Internationale Conventie van Nairobi 2007 over de verwijdering van scheepswrakken, evenals het bijhorend aanhangsel, gedaan te Nairobi op 18 mei 2007.

A-2015-019-ESR van 19 maart 2015

Ondertekening van en instemming met een internationaal verdrag: tweede Protocol tot wijziging en aanvulling van het Aanvullend Akkoord, gesloten te Straatsburg op 3 december 1974 tussen het Koninkrijk België en de Raad van Europa, bij het Algemeen Akkoord inzake de voorrechten en immuniteiten van de Raad van Europa, ondertekend te Parijs op 2 september 1949.

MOBILITEIT

A-2015-020-ESR van 8 april 2015, bekrachtigd door de Plenaire zitting van 20 april 2015

Voorontwerp van ordonnantie houdende instemming met het samenwerkingsakkoord tot wijziging van het samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014 betreffende de invoering van een kilometerheffing op het grondgebied van de drie Gewesten en de oprichting van de interregionale entiteit Viapass.

A-2015-015-ESR van 19 maart 2015

Voorontwerp van ordonnantie tot invoering van een kilometerheffing in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor zware voertuigen bedoeld of gebruikt voor het vervoer over de weg van goederen, ter vervanging van het eurovignet.

ONDERZOEK, ONTWIKKELING EN INNOVATIE

A-2015-012-ESR van 9 maart 2015, bekrachtigd door de Plenaire zitting van 19 maart 2015

Voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van de ordonnantie van 26 maart 2009 tot bevordering van het onderzoek, de ontwikkeling en de innovatie en van het besluit van de Regering van 9 december 2010 houdende uitvoering van artikel 21 van de ordonnantie van 26 maart 2009 tot bevordering van het onderzoek, de ontwikkeling en de innovatie.

RUIMTELIJKE ORDENING – HUISVESTING

A-2015-038-ESR van 16 juni 2015

Ontwerp tot wijziging van het BBP "Boondaal - Louis Ernotte" van de gemeente Elsene.

A-2015-037-ESR van 16 juni 2015

Ontwerp tot wijziging van het BBP nr. XII/9 van de gemeente Sint-Pieters-Woluwe goedgekeurd door het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering van 4 oktober 1990.

A-2015-035-ESR van 16 juni 2015

Initiatiefadvies betreffende de regionalisatie van de huurovereenkomst voor bewoning en de huurtoelage.

A-2015-011-ESR van 2 maart 2015, bekrachtigd door de Plenaire zitting van 19 maart 2015

Gedeeltelijke wijziging van het BBP nr. 49-03/04 "Mutsaardwijk" - Stad Brussel.

TEWERKSTELLING – OPLEIDING

A-2015-039-ESR van 16 juni 2015

Voorontwerp van ordonnantie betreffende de stages voor werzoekenden.

A-2015-033-ESR van 16 juni 2015

Voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 juni 2007 betreffende het opleidingsfonds dienstencheques.

A-2015-032-ESR van 1 juni 2015, bekrachtigd door de Plenaire zitting van 16 juni 2015

Voorontwerp van besluit 2015/641 van het College van de Franse Gemeenschapscommissie betreffende het "contrat d'alternance et le plan de formation y afférent, tels que prévus en vertu de l'accord de coopération relatif à la formation en alternance du 24 octobre 2008 et modifié par les avenants des 27 mars et 15 mai 2014".

A-2015-021-ESR van 20 april 2015

Voorontwerp van samenwerkingsakkoord tussen de Franse Gemeenschap, het Waalse Gewest en de Franse Gemeenschapscommissie betreffende de oprichting van de "Service francophone des Métiers et des Qualifications (SFMQ)".

A-2015-018-ESR uitgebracht door de Raad van Bestuur van 2 maart 2015

Organisatie van stages in het gewoon secundair onderwijs met volledig leerplan en in het gespecialiseerd secundair onderwijs van vorm 3 en vorm 4 - Voorstel van een functieprofiel voor de bedrijfsmentoren.

A-2015-017-ESR van 19 maart 2015

Initiatiefadvies inzake de voorziening betreffende de gesubsidieerde contractuele ambtenaren (Gesco's) in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

U kan de volledige adviezen raadplegen op onze website: www.esr.brussels

INITIATIEFADVIEZEN VAN DE RAAD

De Raad heeft op 16 juni 2015 twee initiatiefadviezen goedgekeurd met betrekking tot twee uiterst prangende en actuele vraagstukken wat betreft het Brussels gewest.

Het eerste initiatiefadvies heeft betrekking op de woongelegenheden⁽¹⁾, en meer bepaald op de **regionalisatie van de huurovereenkomst** voor bewoning en de huurtoelage. De Raad neemt met name een standpunt in wat betreft de oprichting van een gewestelijk huurwaarborgfonds waarbij drie actoren zijn betrokken : de huurders, de verhuurders en het Gewest. Dit fonds zou drie opdrachten moeten vervullen : de huurschade dekken die door bepaalde huurders wordt veroorzaakt, het bedrag van de huurwaarborg voorschieten aan huurders met financiële moeilijkheden en hen toelaten om de betaling ervan te spreiden, en verhuurders vergoeden ingeval van achterstallige betaling door de huurder wanneer deze het goed verlaat.

Dit initiatiefadvies onderzoekt eveneens de gepastheid van een huurtoelage op basis van een indicatieve tabel van aanvaardbare huurmaxima. De huurtoelage is een voorziening op middellange termijn die met name toelaat om de ongelijkheid te beperken tussen personen, die beschikken over een sociale woning, en dezen die hierover niet beschikken maar op een wachtlijst staan. Dit instrument moet tegen de andere bestaande voorzieningen worden afgewogen.

Het tweede initiatiefadvies, dat werd goedgekeurd door de Raad, heeft betrekking op de **overgang van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest naar de kringlooeconomie**⁽²⁾. De Raad onderschrijft de volgende definitie van de kringlooeconomie: *De kringlooeconomie kan worden gedefinieerd als een economisch stelsel van uitwisseling, productie en consumptie dat, in alle fasen van de levenscyclus van producten (goederen en diensten), ernaar streeft om het gebruik van rijkdommen efficiënter te maken, om verspilling van deze rijkdommen drastisch te verminderen en om de milieu-impact te verkleinen, waarbij terzelfder tijd het welzijn van individuen (zowel als werknemers, dan als consumenten) wordt ontwikkeld. Aldus tracht ze een antwoord te bieden op de problemen inzake bescherming van rijkdommen en bevoorradingszekerheid. Voor zover mogelijk ontwikkelt ze zich in de eerste plaats op lokale schaal door van de expertise van ondernemingen en werknemers te genieten. Bovendien worden in een kringlooeconomie de lokale ondernemingen en de lokale arbeidsplaatsen wederzijds beschouwd als een rijkdom die moet worden beschermd en ontwikkeld.*

Vervolgens worden de voorwaarden voor een geslaagde economische overgang bepaald, evenals de acties die moeten worden gevoerd.

Beide adviezen werden bezorgd aan de leden van de Brusselse regering en kunnen worden geraadpleegd op onze internetsite: www.esr.brussels

(1) Zie A-2015-035-ESR

(2) Zie A-2015-034-ESR

INTERVIEW MET DE HEER NICOLAS BERNARD

26 MAART 2015

De huurovereenkomst en de Zesde Staatshervorming: het beste halen uit de regionalisering

NICOLAS

Bernard is doctor in de rechten en licentiaat in de filosofie, en doceert recht aan de Universiteit Saint-Louis te Brussel. Hij is de auteur van talrijke werken en bijdragen over het recht op wonen, de huurovereenkomst, enz. Eveneens in het kader van de de-federalisering van de bevoegdheden inzake huisvesting, maar op fiscaal vlak deze keer, publiceerde hij zopas (samen met Valérie Lemaire) een studie over de regionalisering van de woonbonus⁽¹⁾.

De Raad: Wat behelst de regionalisering van de huurovereenkomst? Welke bevoegdheden worden aan de gewesten overgedragen?

Nicolas Bernard: De regionalisering van de huurovereenkomst voor bewoning is voorzien in de wet van 6 januari 2014 die op 1 juli 2014 in voege is getreden. Deze bepaalt dat de gewesten voortaan enerzijds bevoegd zullen zijn voor huisvesting en voor de politie voor woningen die een gevaar vormen voor de netheid en de volksgezondheid en anderzijds voor de specifieke regels wat betreft de verhuur van vastgoed of delen van vastgoed bestemd om te worden bewoond. Kortom, alles valt onder deze huurovereenkomst, behalve dan de sociale woongelegenheid in de strikte zin van het woord (wetgeving van 1991 betreffende de huurovereenkomsten voor hoofdbewoning). Deze wet betreft specifiek de huurcontracten voor hoofdbewoning maar is niet volledig en dekt niet alle aspecten van de huurovereenkomst voor hoofdbewoning, in tegenstelling tot wat men zou kunnen denken. De wet wordt toegevoegd aan een reeds bestaand geheel van regels die in voege blijven. De wetgever wilde in 1991 het juridisch stelsel betreffende de huurovereenkomsten versterken. Alles wat niet wordt geregeld door de wet van 1991 blijft geregeld door wat men het gemeen recht noemt, dit wil zeggen, de artikelen 1714 tot 1762 bis van het Burgerlijk Wetboek. Deze artikelen hebben met name betrekking op de huurlasten, brand, herstellingen, de plaatsbeschrijving, enz.

“Kortom, alles valt onder deze huurovereenkomst, behalve dan de sociale woongelegenheid in de strikte zin van het woord ...”

Het gaat er bijgevolg om te weten of dit gemeen recht eveneens wordt geregionaliseerd. De adviezen hierover lopen uiteen, maar volgens mij wordt het daadwerkelijk gedefederaliseerd. In het tegengestelde geval zouden er namelijk nog steeds gewestelijke en federale regels zijn voor eenzelfde goed. Welnu, deze tweedeling moet worden vermeden. Het commentaar op de artikelen van de regionaliseringswet verduidelijkt bovendien dat er niet enkel wordt verwezen naar de huurcontracten voor hoofdbewoning maar eveneens naar de verhuur van woningen aan studenten, tweede verblijven en vakantiewoningen. Met andere woorden, alles wat het gemeen recht uitmaakt. De onderliggende inzet van deze hervorming is dan ook belangrijk, ook al werd deze niet gevraagd door de sector.

De Raad: Welke kansen kunnen door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden benut?

Nicolas Bernard: Het Gewest kan eerst en vooral een einde stellen aan de bestaande tweedeling op het vlak van de bewoonbaarheid. Momenteel zijn er immers zowel federale als gewestelijke normen van kracht op dit gebied. Ook de voorziene sancties verschillen tussen de beide beleidsniveaus. Men zou beide systemen van regels moeten samenvoegen en zich hierbij eerder moeten afstemmen op de gewestelijke regels die strenger zijn. Van het federale niveau dient echter de mogelijkheid te worden overgenomen voor de huurder om de gedwongen uitvoering te eisen van werken, met een huurvermindering in afwachting van de uitvoering ervan, ofwel om de ontbinding van de huurovereenkomst te vragen.

Vervolgens zullen eveneens een reeks punten moeten worden gepreciseerd teneinde de wetgeving te verduidelijken. Hierbij betreft het met name de clause van de vervroegde ontbinding die soms voorkomt in huurcontracten van korte duur, de burgerlijke sanctie bij gebrek aan registratie van een huurcontract en de tegenopzeg door de huurder.

Deze regionalisering vormt eveneens de gelegenheid om bepaalde voorzieningen te herzien, zoals de bankhuurwaarborg, de renovatieovereenkomst, de aankondiging van de huurprijzen en de gemeenschappelijke lasten, enz. Indien de wetgever aan deze verschillende voorzieningen geen wijzigingen aanbrengt, welnu dan zouden deze uit het wetgevend arsenaal moeten worden uitgesloten.

“Brussel moet eerst en vooral vermijden om op eigen houtje te handelen (...) Ten tweede, en in hetzelfde verband moet men maatregelen vermijden die te ingrijpend zijn ...”

Tenslotte wil de gewestelijke wetgever van deze gelegenheid eveneens gebruik maken om te innoveren en na te gaan hoe men bijvoorbeeld kan rekening houden met nieuwe vormen van wonen, met name collectief wonen zoals het gezamenlijk huren van een woning en de huurcontracten voor studenten. Deze de-federalisering van de huurovereenkomst moet bovendien toelaten om na te denken over de oprichting van een gecentraliseerd fonds voor huurwaarborgen, om kansarmen in de mogelijkheid te stellen om “makkelijker” een woning te vinden. Een ander mechanisme, waarover moet worden nagedacht, is de opstelling van een indicatieve rooster van huurprijzen. Zo kan men vermijden dat huurprijzen een bepaald gemiddelde niet te veel overtreffen. Bij geschillen zou eerst een beroepsprocedure kunnen worden gevoerd voor een paritair samengestelde commissie (huurders / verhuurders).

Een leesbaar recht zal hoe dan ook leiden tot een betere efficiëntie van de wet.

De Raad: Welke hindernissen moet het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vermijden?

Nicolas Bernard: Brussel moet eerst en vooral vermijden om op eigen houtje te handelen. Het is bijgevolg belangrijk om stroomopwaarts te rade te gaan bij de huurders en verhuurders indien men wil zorgen voor een zeker evenwicht in de wetgeving. Ook al vraagt zo'n raadpleging ongetwijfeld meer tijd, toch betreft het hier geen verloren tijd. Stroomafwaarts zal men vervolgens immers tijd winnen.

Ten tweede, en in hetzelfde verband moet men maatregelen vermijden die te ingrijpend zijn. Zulke maatregelen blijven immers vaak dode letter. Het heeft namelijk geen zin om voorzieningen op te nemen in de wetgeving indien deze uiteindelijk niet doeltreffend zijn en niet worden toegepast. Men moet daarom kiezen voor duurzame voorzieningen die de voorafgaandelijke goedkeuring van de betrokken partijen wegdragen.

De Raad: Wat zouden de gevolgen kunnen zijn van een verschillende omzetting van de materie van de huurovereenkomst in de wetgevingen van de drie Gewesten?

Nicolas Bernard: Het is zeer waarschijnlijk dat de stelsels op verschillende wijze zullen worden omgezet in het Vlaamse, het Waalse en het Brussels gewest. In principe mag dat evenwel niet tot problemen leiden.

Verhuurders bezitten immers zelden onroerende goederen in de drie Gewesten. Denken dat verschillende stelsels in de Gewesten zullen leiden tot een verplaatsing van de armoede is bovendien niet realistisch. In tegenstelling tot ondernemingen die makkelijker delokaliseren al naargelang de ingevoerde wettelijke stelsels, geven huurders er de voorkeur aan om in hun vertrouwde omgeving te blijven, daar waar hun netwerken zich bevinden, hun arbeidsplaats, hun gewoonten, enz.

Men moet dan ook niet vrezen voor gevolgen bij een verschillende omzetting van de reglementering in de drie Gewesten.

INTERVIEW AFGENOMEN DOOR STÉPHANIE POLET

(1) <http://www.brusselsstudies.be/medias/publications/BruS83NL.pdf>

INTERVIEW MET DE HEER ANTOINE SAINT-DENIS

12 MEI 2015

De bevordering van de sociale innovatie te Brussel: Waarom? Hoe?

ANTOINE

Saint-Denis is de oprichter van de Do tank Europe for People, die analyses verricht en promotoren van oplossingen met een sociale meerwaarde begeleidt. Hij studeerde aan de Ecole Nationale d'Administration (Frankrijk) en was deskundige bij de Europese Commissie (sociale bescherming en sociale innovatie) na in Frankrijk de overheidsdienst voor sociale hulpverlening te hebben geleid.

De Raad: Waarom hebben we vandaag nood aan sociale innovatie?

Antoine Saint-Denis: Wat de ontwikkeling van sociale innovaties uiterst wenselijk maakt, is de vaststelling dat we worden geconfronteerd met individuele en collectieve sociale wensen en noden waaraan niet volledig wordt voldaan door de oplossingen die vandaag worden toegepast. Of het er nu om gaat zich te verplaatsen, zich te vormen, zich te verzorgen of op een slimme manier te verbruiken, iedereen kan bijdragen tot nieuwe oplossingen die zo goed mogelijk voldoen aan de diverse sociale noden tegen een betere prijs-kwaliteitsverhouding.

Om de democratie op meer diepgaande wijze uit te bouwen, moeten we ons collectief kunnen engageren ten gunste van (co-)productieactiviteiten, in plaats van vast te houden aan verbruikstandpunten die de werkgelegenheid en het leefmilieu in gevaar brengen, en van kiezers die te vaak gefrustreerd raken.

De Raad: Zouden de initiatieven inzake sociale innovatie geen voorwendsel zijn voor een terugtrekking van de Staat uit het veld van de sociale dienstverlening?

Antoine Saint-Denis: Ik denk dat dit niet het geval is in een land zoals België, met een lange traditie van openbare dienstverlening en sociale bescherming. Het klopt dat we met bijna een derde van het BBP dat wordt besteed aan uitgaven voor sociale bescherming gerust kunnen spreken van een historisch en wereldrecord. Dat zet ertoe aan, na te gaan hoe het beter kan zonder dat het noodzakelijkerwijs meer hoeft te kosten.

Met sociale innovatie erkent men op volwaardige wijze de complementariteit van de verschillende oplossingen: deze van de openbare dienstverlening, deze van de social-profitsector, deze aangereikt door de private handelssector, deze van niet-monetaire uitwisselingen, enz.

De Raad: Welke criteria zijn doorslaggevend om een initiatief als een "sociale innovatie" te beschouwen?

Antoine Saint-Denis: Al wat zich op sociale innovatie beroept, valt niet noodzakelijk hieronder. Het initiatief moet een sociaal karakter bezitten, d.w.z. voldoen aan de levensnoden van de begunstigden, en een meer algemene gunstige impact uitoefenen op het sociaal welzijn en het beter samenleven. Men kan eveneens een onderscheid maken tussen sociale innovaties omwille van hun doelstelling (een sociale productie) en deze die sociaal innovatief zijn door hun proces (een collectieve manier van handelen). Het product of de dienst wordt in dat geval samen met de toekomstige gebruikers uitgebouwd. Het zal beroep doen op de collectieve intelligentie en meer macht aan de mensen geven ("empowerment").

Laat ons twee voorbeelden nemen die behoren tot de collectieve economie: We are all parents is een website die ouders met elkaar in contact brengt opdat zij elkaar diensten inzake kinderopvang zouden verlenen, zonder geldcirculatie en in veiligheidsomstandigheden die tenminste gelijk zijn aan deze die door kinderoppassing worden geboden. Caramigo is een handelsmaatschappij en maakt de verhuur van voertuigen onder particulieren mogelijk. Dat gebeurt op een veilige manier dankzij een verzekering van Touring. De eigenaars zien de kostprijs van hun voertuig dalen en de huurders betalen een lage prijs; de voertuigen in kwestie staan niet meer 90% van de tijd stil.

De Raad: Waarom bent u van oordeel dat Housing first een "belangrijke sociale innovatie" vormt?

Antoine Saint-Denis: Gedurende vele decennia hebben de sociale diensten geprobeerd om te voldoen aan de noden van daklozen via "tijdelijke" oplossingen. Zij weigerden om hierbij in te zien dat "tijdelijk" ook "precair" betekent.

Door het voorbeeld te volgen van het programma dat in de jaren '90 in New York werd gevoerd, maken heel wat Europese landen, waaronder België, nu komaf met deze "benadering in stappen": door aan personen van meet af aan de zelfstandige woning ter beschikking te stellen waaraan zij nood hebben, kan hun sociale begeleiding op een meer doeltreffende wijze en tegen een lagere kostprijs worden verstrekt.

De Raad: Welke initiatieven moet de Brusselse overheid volgens u nemen om de sociale innovatie te bevorderen en/of te ondersteunen?

Antoine Saint-Denis: Voor de overheid is de wijziging in de eerste plaats cultureel. De sociale innovatie is gebaseerd op een horizontale logica van samenwerking tussen actoren en op het uitproberen van nieuwe oplossingen die niet noodzakelijkerwijs van consensuele aard zijn.

Men moet meer dan ooit het sociale en economische als partners zien. Tal van sociale innovaties maken namelijk gebruik van de kracht van marktmechanismen om de aanpassing van vraag en aanbod te verzekeren.

Ook moet men het sociale met het digitale verzoenen. Heel wat sociale innovaties worden vandaag immers mogelijk gemaakt door smartphones. Men is zich vandaag nog niet volledig bewust van wat deze innovaties voor personen in een kwetsbare situatie kunnen betekenen (bejaarden, andersvaliden, patiënten).

Maar dat alles zal niet volstaan. Heel wat sociale innovaties zijn niet zelfbedruipend en hebben nood aan publieke financiering, op zijn minst bij de lancering ervan. Ook de toegang tot risicokapitaal is essentieel. Er moeten daarenboven trefpunten worden gecreëerd, naar het voorbeeld van de clusters om het ondernemerschap en de technologische innovatie te ondersteunen, teneinde ervoor te zorgen dat actoren, die interesse tonen voor een logica van mededinging-samenwerking, elkaar kunnen treffen.

Kortom, het is een volledig ecosysteem dat moet worden uitgebouwd.

De Raad: Tijdens het debat heeft u de platformen "Airbnb" (onderdak bij de inwoner) en "Uber" (vervoer van personen) aangehaald. Waarom en in welke zin moet de Brusselse overheid de bakens uitzetten voor een omkadering van zulke initiatieven inzake "gedeelde economie"?

Antoine Saint-Denis: Welke argumenten spreken vandaag voor de invoering van reglementeringen? Het eerste argument is dat van de veiligheid en de tevredenheid van de gebruikers. Maar deze laatste zijn relatief beter beschermd wanneer zij beroep doen op Airbnb of Uber dan op een klassieke dienstverlening: elke ontevreden klant kan aan de dienst een kwestie een laag publiek cijfer toekennen met bijhorend commentaar. Dat leidt onvermijdelijk tot een verlies aan aantrekkelijkheid van de woning of tot de schrapping van de chauffeur door Uber.

Een ander argument heeft betrekking op de oneerlijke concurrentie. De concurrentie van Airbnb met hotels lijkt beperkt in een stad als Brussel. Beide markten verschillen namelijk aanzienlijk van elkaar. Niets toont bovendien aan dat Airbnb bijdraagt tot de stijging van de woonprijzen. De meeste aankondigingen hebben immers betrekking op vastgoed dat slechts sporadisch wordt verhuurd.

“ De sociale innovatie draagt bij tot [de internationale competitiviteit en] het imago van de grote Steden ... ”

De concurrentie van Uber met het taxivervoer is een stuk groter. De prijzen zijn lager, maar het lijkt erop dat de keuzecriteria voor heel wat gebruikers elders liggen: gekende wachttijd, kwaliteit van het onthaal door de chauffeurs, de waarborg van een betere reisweg, een gedematerialiseerde betaling, de systematische aflevering van een factuur via email, enz.

Deze argumenten verhullen in grote mate de positieve bijdragen van deze innovaties. De overnachtingen met Airbnb zetten andere wijken in de kijker, in een gastvrije en kwaliteitsvolle logica die gunstig is voor de buurthandel. Uber van zijn kant, vormt wel degelijk een nieuwe oplossing inzake mobiliteit tegen een redelijke prijs, die het aanbod aan collectief vervoer komt aanvullen ten opzichte van de beperkingen van het individueel autoverkeer.

Ik doe dan ook een oproep opdat men zou overstappen van een logica van wantrouwen naar een logica van facilitering. Op één essentiële voorwaarde evenwel: dat dit fiscale opbrengsten oplevert, zoals dat normaal het geval is voor elke economische activiteit. Vandaag is dat nog niet systematisch het geval.

Dat alles maakt dat een minimale reglementering kan worden overwogen. Deze zou berusten op een systeem van aangiften, wat fiscale en sociale heffingen zou mogelijk maken, en zou vereisen dat men een civiele beroepsaansprakelijkheidsverzekering heeft afgesloten. Verder gaan zou betekenen dat men Brussel het potentieel van de collaboratieve economie ontzegt.

INTERVIEW AFGENOMEN DOOR MARC VERLINDEN

De Zesde Staatshervorming en de vooruitzichten op een vereenvoudiging van de Brusselse instellingen

LAURIE

Losseau promoveert aan de Université Saint-Louis – Bruxelles. Als onderzoeksassistente heeft zij deelgenomen aan de opstelling van de juridische teksten voor de implementering van de intra-Franstalige "Sainte-Emilie" akkoorden. Sedert februari 2014 ontvangt zij een financiering voor een onderzoeksproject in het kader van het programma "Prospective Research for Brussels" (Innoviris).

De Raad: U stelt een bijzondere lezing van de Zesde Staatshervorming vanuit een Brussels oogpunt voor. Wat behelst deze lezing?

Laurie Losseau: Het gaat erom, in een "dynamisch" vooruitzicht vast te stellen dat deze staatshervorming komaf maakt met verschillende institutionele taboes en aldus een perspectief creëert op een eenvoudiger organisatiemodel van het Belgisch federaal systeem dat uit vier gefedereerde entiteiten zou bestaan: Vlaanderen, Wallonië, Brussel en de Duitstalige entiteit.

De Zesde Staatshervorming heeft eerst en vooral het merendeel van de nieuwe personaliseerbare bevoegdheden gecommunautariseerd op basis van de huidige vier taalregio's. In Brussel wint de GGC dan ook aan belang. Deze entiteit ontvangt

“Deze staatshervorming maakt komaf met verschillende institutionele taboes en creëert aldus een perspectief op een eenvoudiger organisatiemodel van het Belgisch federaal systeem ...”

de exclusieve bevoegdheid over de kinderbijslag, de belangrijkste financiële overdracht van de hervorming. Daarbij komt dat de GGC voor Brussel alle middelen ontvangt die bestemd zijn voor de financiering van een groot deel van de nieuwe personaliseerbare bevoegdheden, met name de gezondheidszorg voor bejaarden, de instellingen van geestelijke gezondheidszorg, de revalidatie-overeenkomsten die vallen onder de benaming "long term-care", of nog, de steun voor mobiliteit. We staan bijgevolg voor een nieuwe dynamiek vermits de Gemeenschappen geen specifieke financiële middelen hebben ontvangen om deze laatste bevoegdheden uit te oefenen wat betreft de unicommunautaire instellingen die te Brussel zijn gevestigd. Indien de Gemeenschappen in deze materies wensen tussen te komen, dan mag dat maar het zal op eigen kosten zijn.

Ten tweede worden aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest culturele bevoegdheden toevertrouwd. Immers, een nieuw artikel 135bis stelt de bijzondere wetgever in de mogelijkheid om aan het Gewest bevoegdheden toe te vertrouwen in culturele materies die niet toekomen aan de Gemeenschappen. Het gaat hier om een institutionele innovatie vermits de toekenning van gemeenschapsbevoegdheden aan gewestelijke instellingen te Brussel steeds verboden is geweest. Welnu, met artikel 135bis wordt dit institutioneel taboe opgeheven. Het feit, dat men het onderscheid tussen de gewesten en gemeenschappen en hun respectievelijke bevoegdheden relateert, vormt een eerste noodzakelijke – maar ontoereikende – stap om aan het Belgisch model met vier meer diepgang te geven.

Het Gewest ontving tot op heden drie culturele bevoegdheden: de financiering en betoelaging van de gemeentelijke sportinfrastructuur, het opzetten van programma's inzake beroepsopleiding en de bewuste biculturele sector van gewestelijk belang. In werkelijkheid betreft het hier een – gedeeltelijke – regularisatie van financieringen die reeds gebeurden via andere mechanismen. Zo organiseerde het Gewest reeds de financiering van gemeentelijke sportinfrastructuur via financiële overdrachten aan de gemeenten.

“Het lijkt erop dat we naar de oprichting van een instelling van openbaar nut (ION) gaan die de nieuwe bevoegdheden van de GGC zal uitoefenen (kinderbijslag, gezondheidszorg voor bejaarden...). Deze nieuwe instelling, zou Iriscare heten ...”

De Raad: welke instelling zal deze nieuwe bevoegdheden beheren binnen de GGC, en wat zal daarbij de rol van de sociale partners zijn?

Laurie Losseau: Ook al zijn de teksten nog niet beschikbaar, toch lijkt het erop dat we naar de oprichting van een instelling van openbaar nut gaan (ION) die de nieuwe bevoegdheden van de GGC zal uitoefenen (kinderbijslag, gezondheidszorg voor bejaarden...). Deze nieuwe instelling, die *Iriscare* zou heten, zou op paritaire wijze met de sociale partners worden beheerd. Het betreft hier trouwens het model dat door de Economische en Sociale Raad naar voren wordt geschoven in zijn initiatiefadvies over het geïntegreerd beheer van de materies die aan Brussel worden overgedragen in het kader van de Zesde Staatshervorming.

De Raad: Tijdens de laatste 20 jaar heeft het Brussels gewest zich veranderd in een wereldstad. Staat de Zesde Staatshervorming, die in sommige materies aanzet tot externe tweetaligheid, niet te huiverig tegenover de grote uitdagingen van onze Europese hoofdstad?

Laurie Losseau: Het is duidelijk dat een opvatting van het beheer van Brussel – enkel en uitsluitend

– op basis van het beginsel van een grotere of kleinere verdeling tussen Vlamingen en Franstaligen de instellingen niet de instrumenten zal bezorgen om de echte uitdagingen van onze multiculturele hoofdstad aan te gaan. Professor Eric Corijn van de VUB heeft trouwens gewezen op het fundamenteel achterhaald karakter van de Brusselse instellingen die zijn gebaseerd op een evenwicht tussen de Vlaamse en Franstalige identiteiten.

Deze multiculturele realiteit heeft het Gewest er trouwens toe aangezet om in de Brusselse culturele sector te investeren. De nieuwe bevoegdheden, die aan het Gewest zijn toegekend wat betreft de financiering de gemeentelijke sport- en de culturele infrastructuur, zijn dan ook slechts een regularisatie van een klein deel van de acties die reeds worden gevoerd door het Gewest, en vormen slechts het topje van de ijsberg.

De impact van de Zesde Staatshervorming is bijgevolg zeer beperkt voor Brussel en loopt niet vooruit op de grote uitdagingen die zich de komende jaren zullen stellen voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

INTERVIEW AFGENOMEN DOOR
MARIE-HÉLÈNE LAHAYE

Indien u belangstelling toont voor de volgende Debatten van de Raad, gelieve ons dan deze antwoordstrook (zie ommezijde) volledig ingevuld terug te sturen.

U zal dan in onze gegevensbank opgenomen worden en regelmatig over de Debatten op de hoogte gehouden worden.

Inventaris van de beschikbare plaatsen in het kleuter- en lager onderwijs

De zoektocht naar een kleuter- of lagere school is soms een echte hindernisloop voor de ouders, vooral in het Brussels gewest. Naast de vele telefoongesprekken en het bezoeken van scholen zijn er bovendien de aan deze prospectie bestede tijd en energie, vaak met ontgoochelende resultaten.

Om dit probleem alvast gedeeltelijk op te lossen, heeft de Fédération Wallonie-Bruxelles op 21 april 2015 een website gelanceerd waarop alle nog beschikbare plaatsen in de scholen van het basisonderwijs (kleuter- en lager onderwijs) in alle scholen van de Fédération Wallonie-Bruxelles, ongeacht het onderwijsnet, worden gecentraliseerd. Deze website is toegankelijk via de link <http://www.placesecolesmaternellesetprimaires.cfwb.be/>, en laat toe om naar plaatsen te zoeken op basis van een postcode of een nauwkeurig adres, evenals op basis van het type onderwijs (lager of kleuteronderwijs, gewoon of bijzonder onderwijs) en van het studiejaar.

Met behulp van kleurcodes (groen, oranje, rood) op een kaart zal de internetgebruiker snel kunnen nagaan hoeveel plaatsen er nog beschikbaar zijn in de scholen van zijn/haar keuze (respectievelijk 1 of 2, tussen 3 en 5, of meer dan 5 plaatsen). De reeds voltallige scholen zullen niet in de resultaten voorkomen. De eigenlijke inschrijvingen zullen nog steeds ter plaatse, in de onderwijsinstellingen moeten gebeuren. Het betreft hier immers geen website voor online-inschrijvingen. Ook zal men geen informatie verschaffen over de wachtlijsten, men wil ouders namelijk doorverwijzen naar scholen die nog over plaatsen beschikken.

De doeltreffendheid van dit online-instrument zal afhangen van de medewerking van de scholen die het aantal nog beschikbare plaatsen in elke klas van hun school zullen moeten invoeren en vervolgens actualiseren. Deze actualisering zal om de twee dagen plaatsvinden, teneinde ouders in de mogelijkheid te stellen om over de meest recente gegevens te beschikken. De schooldirecties zullen op deze manier kunnen vermijden dat zij nog nieuwe inschrijvingsaanvragen ontvangen terwijl al hun klassen reeds vol zitten.

Dit initiatief beperkt zich momenteel tot het basisonderwijs maar zal normalerwijs tot het secundair onderwijs worden uitgebreid in de loop van volgend jaar, te beginnen bij de eerste graad. Vervolgens zullen de volgende graden aan de beurt komen. Deze operatie zal evenwel ingewikkelder zijn omwille van de grote diversiteit van studierichtingen in het secundair onderwijs (algemeen, technisch, beroepsonderwijs).

Minister van Franstalig Onderwijs Joëlle Milquet werkt aan een volledige operationalisering voor de heropening der scholen van 2016. Deze operatie past in het kader van een globale digitalisering van het scholenbeheer in de Fédération Wallonie-Bruxelles tijdens de vijf volgende jaren. Doel is een vlotter verloop van de uitwisseling van informatie tussen de scholen en het Bestuur, maar tevens tussen de scholen onderling.

Dit nieuwe instrument zal voortaan vanaf 1 maart door ouders kunnen worden geraadpleegd in hun zoektocht naar een school voor het volgende schooljaar.

Tewerkstellingsperspectieven voor hooggeschoolden in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

De werkloosheidsgraad blijft zorgwekkend in het Brussels gewest. Dit gegeven treft de bevolking op een onderscheiden manier, al naargelang het studieniveau en de kwalificaties, maar eveneens naargelang van de leeftijdsgroep waartoe men behoort, het geslacht, of nog, de activiteitssector. Deze hoge werkloosheid wordt vaak toegeschreven aan de te lage kwalificering van de Brusselse werklozen, die als een van de structurele oorzaken van deze problematiek wordt beschouwd.

Een recente analyse van het Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid heeft echter eveneens gewezen op een toename van de werkloosheid onder hooggeschoolden. En ook al blijft het percentage lager dan voor de personen met een lage opleiding, toch bedroeg dit 10,1% in 2013, tegen 7,9% in 2007.

Om de evolutie van de werkgelegenheid voor hooggeschoolden op het niveau van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan een grondig en zo volledig mogelijk onderzoek te onderwerpen, heeft het Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid geprobeerd om cijferantwoorden te verstrekken op sommige fundamentele vragen die de reële oorzaken van de werkloosheid onder hooggeschoolden kunnen bepalen, evenals de tewerkstellingsvooruitzichten voor deze categorie van personen.

Deze analyse houdt rekening met verschillende aspecten, waaronder deze die verband houden met de densiteit van de jobs voor hooggeschoolden, de evolutie van de werkgelegenheid die gunstig is voor hooggeschoolden, de concurrentie tussen de Brusselse hooggeschoolden en hun evenknieën onder de pendelaars, evenals met de inschakeling van pas afgestudeerden van het hoger onderwijs al naargelang de gevolgde studierichtingen.

U kan de volledige studie raadplegen op de internetsite van ACTIRIS (www.actiris.be), in de rubriek Brussels Observatorium voor de Werkgelegenheid - Publicaties en studies.

Inzameling van organisch afval

Krachtens Europese verplichtingen zal het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vanaf 2020 50% van zijn huishoudelijk afval moeten recyclen. Er moet een maatregel worden genomen die specifiek op organisch afval is gericht, omdat dit soort afval goed is voor ongeveer 50% van het gewicht van het restafval (NVDR : niet-recyclebaar afval dat in de witte zakken wordt gestopt).

Het Gewest voert dus momenteel verschillende acties om deze doelstelling te behalen. Eén ervan is een proefproject op het gebied van selectieve inzameling van organisch afval, waarmee op 2 september 2013 in de gemeenten Etterbeek en Evere van start werd gegaan. Het opzet hiervan is om Net Brussel toe te laten deze afvalstroom nauwgezet te onderzoeken, de hoeveelheden en de kwaliteit van het ingezamelde organisch afval in te schatten en de behoeften te bepalen voor een inzameling en een verwerking op het gewestelijk vlak.

Bron: Net Brussel

Sinds 30 maart 2015 nemen drie nieuwe gemeenten deel aan dit proefproject. Zo kunnen, naar het voorbeeld van Etterbeek en Evere, nu ook de inwoners van Oudergem, Vorst en Sint-Pieters-Woluwe zich vrijwillig aanbieden om aan de inzameling van hun organisch afval deel te nemen. Het principe is eenvoudig: nadat ze zich op de website (<http://www.be-organic.be/>) hebben ingeschreven, ontvangen ze gratis oranje zakken die voor dit soort afval zijn bestemd.

Ook scholen (waaronder crèches) en horeca-activiteiten die op het grondgebied van één van de vijf deelnemende gemeenten zijn gevestigd, kunnen aan dit proefproject deelnemen. Bovendien kunnen horecazaken die over een ophaalcontract met Net Brussel beschikken en die aan deze nieuwe collectieve inzameling deelnemen, in functie van de kwaliteit van hun sortering van een korting op hun factuur genieten.

Vandaag zijn er al ongeveer 4900 gezinnen, een twintigtal scholen en een vijftiental horecazaken bij Net Brussel ingeschreven. Tussen 2 september 2013 en 31 mei 2015 heeft het gewestelijk agentschap overigens 306 ton organisch afval ingezameld.

Nadat deze afvalstoffen zijn ingezameld, worden ze in het biomethanisatiecentrum "IVVO" in Ieper verwerkt. Ze worden er fijngemalen en met bepaalde micro-organismen in een zuurstofvrije omgeving geweekt om zo biogas te verkrijgen (gas waarmee warmte en elektriciteit kan worden opgewekt). Na dit biomethanisatieproces is een deel van de organische stof niet ontbonden. Dit kan dan als natuurlijke meststof in een composteringssysteem worden gebruikt en kan dus statistisch gezien ook in de categorie van gerecyclede afvalstoffen worden opgenomen.

ANTWOORDSTROOK

Wenst u op de hoogte te worden gehouden van de activiteiten van de Economische en Sociale Raad voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest?

ESRBHG - Mevrouw Chaouch

Bischoffsheimlaan 26
1000 Brussel

02/205 68 68

02/502 39 54

cesr@esr.brussels

☐ Dhr. ☐ Mevr.

NAAM VOORNAAM

INSTELLING

FUNCTIE

ADRES

.....

POSTCODE PLAATS

TEL FAX GSM

E-MAIL

OPMERKINGEN:

.....

